

Latw pēfchu Awisē.

57. gadgahjums.

Nr. 50.

Trefchdeenā, 13. (25.) Dezember.

1878.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Besthorn k. (Rēnher) grahamtu-bohdē Jelgawā.

Rahditajs: No eelshjemehm. No ahrjemehm. Wisjamalahs sinas, Gaismas behmē. Mihsais Dhschtera Papin. Zeen, redaktora kungs. Skaisa pūkte. Albilba. Studinaschanas.

No eelshjemehm.

Behterburgā is Turku semes bij tahs sinas atnahkuschas, ka Sultana ministeri stipri ween gar to strahda, ka ta galiga islihschana stary Kreewiju un Turziju it drihs waretu notikt. Ari ar Greeku semi grib ahtri isliht. Senakajeem Turku ministereem Neuf Paschā un Abdul-kerim Paschā, kas us Lemnos salu bij zeetumā nodsihti, ir tuwaks zeetums us Rodus salas eerahdihts. Englante tairahs atkal ar Sultanu weenu klusu islihschānu notureht, kurā atkal kahdu kumosu warbuht no Sibrijas krasmales eebandofees. Franzija tagad zelahs it stipri pret to kahjās, ka Englante weenu weetu pehz ohtras Widus juhrā grib apnemt un zaur to zitas walstis tur us teem juhras zekeem apdraudeht.

— „Waldibas sinotajs“ raksta, ka Behterburgā daschi jauneklī zaur sawu ne-apdohmibu tihshi wainā un kaunā krituschi. Pulzinsch is Behterburgas dakteru studenteem fademuschees us weenu rohku luhgschanas-rakstus suhtih pee seelfirsta krohna-mantineeka par zitu augstflohlu studenteem un par leetahm, gar kurahm wineem nebij nekahda daliba un kad, ka saprohtams, schahdi supliki palikuschi ne-eewehroti, tad sahkluschi jo leelaku nemeeru rahdiht un neklausijuschī saweem pahrwaldneekem, tā ka bij schandari jafuhā, kas 142 jauneklūs fanehmuschī zeeti; tee nu ir teesai nodohiti un fehsh apzeekinati Maslawas leibwardu kasarmē.

— Konstantinopelē atkal dsen pehdas pakluseem launeem nodohmeem, pret Sultanu. Dauds augsti lungi, ir pascha Sultana brahlis un schwahgeris ir apzeekinati; daschi ir zeetumā nosuhiti us tahlahm salahm; wehl polizejai tur leels darba gabals preefshā un Sultans mihtohit weenās bailēs. S.

— Aktiwahs armijas wirskomandeeris, general-adjutants v. Todleben, ir, kā „Ruf. Inw.“ sinu, 28. Nowember eezelts par 7. Samogitu grenadeeru-regimentes pahrwaldneeku. To regimenti nu fauz: general-adjutanta v. Todlebena 7. Samogitu grenadeeru-regimente.

— Is 29. Nowember wakarā isfludinatahm walstis-bankas nedelas-sinahm redsams, ka kredit-biletēs atkal par 10 mil. rubl. masumā gahjuschas; tā tad no 30. Oktober kredit-bile-

tes ir masinajuschahs par 40¹/₄ mil. rublu. Ari parahdi, kas is walstis-bankas bij isnemti pret walstis-mantu, ir masinajuschees par 45¹/₂ mil. rublu.

— Daudsina, ka Afganistanas Emirs Schir Mis Kreewiju luhdsis, lai wina raudsītu, waj newaretu tai strihdū stary Afganistanu un Englanti par islihdsinataju buht. No Kreewijas puses esohit Emiram atbildehts, ka buhschoht gan to luhgschanu raudsiht paklausih.

— Muhfu Kungs un Keisars fanehma 3. Dezember, kā „Wald. wehstn.“ sinu, tohs gubernatorus no Widsemes, kambarlungu N. v. Uexküll-Güldenbandu, un no Zgaunijas, ihsto stahtsrahtu Pokimānowu.

— Walstskanzleris Firts Gortschakows esohit, kā no kahdas puses teel sinohts, Berlinē buhdams dascheem kungeem teizis, ka winsch esohit stipri no tam pahrleezinahs, ka nei Afganistanas nedr ari orient-leetas deht jauni strihdi un nekahdas leekas berseschānāhs wairis wis gan ne-iszelschotees.

Behterburga. Resen tur ir kristita kahda masa Turzene, kas muhsu karapulkeem bij lihds-atnahkusi us Behterburgu. Wina swehtā kristibā dabujusi tohs wahrdus „Gischnia Meksandrowna Semenowskaja.“

Peē Kursemes jawstary. uguns-apdrohschināshānas-beedribas 18⁷⁷/₇₈. gadā bij apdrohschinātas nekustamas- un kustamas-mantas par 24³/₄ miljoni rublu; asekuranz-premijas eenesa 90,526 rubl. Par notikuschahm nelaimehm tika atlihdsināshānā ismaksati 63,717 rubli. Pawisam bij 126 uguns-grehki bijuschī, kas 173 ehkas nopohstijuschī un prohti 63 rijas, 42 stakus, 26 mahju istabas, 22 klehtes un wahguschus, 4 krohgus u. t. pr.; 31 weetā uguns bij zaur sibeni zehlees. Beedribas paschas kapitāls ir tagad 105 tuhst. rubl. leels.

Jelgawa. Besthorn k. leelā grahamtu-bohde atrohdahs no 4. Dezember paleijas-eelā Nr. 2, tuhliht kā no tirgus nahloht paleijas-eelā ee-eet, par labo rohku, pretim Frierichs k. andeles-weetai. Scho namu ir Besthorn k. pirzis, kā jau to reis sinojahm, un nu tur sawu grahamtu-pahrdohānu cetaisijis; ari Latw. Awischu ekspedizija tur nu atrohdahs. H. D. B.

Jelgawas aptumumā ir schogad wairak uguns-grehki bijuschī. Par dascheem jau ir awisēs sinohts. Ihpaschi beidsams abjōs mehneschōs dabonam allasch naktis gaischumūs redseht, kur uguns leefmas plohshs. — Behdigi ir, kad dsirdam, ka dauds weetās uguns teel no blehschu rohlahm peelaisis

— jeb ari — zaur paschu mahjineeku ne-usmanibu iszelahs. — Beidsamais peemehrs buhtu simejams us uguns-grehku Jaun-Platonēs St. N. mahjās, kur, tā teek sazihst, netahl no paferes sehwekkohzinsch wilktē, ko pihpi usmeheht. Sehrs sprahstis eeksch sera. Tā rija nodegusi. Waj tā buhs dsihwoht? — Nebehdneeku rohkas strahda ihpafchi pilsehta tuwumā. Trim Krohna-Wirjawas fainneekem ir nodedsinatas ehkas. Leel-Rohzim — rija ar wifu labibu. Plattajam — laidars ar wiseem lohpeem un ehdamo un Schwirkalim nupat nakti us 18. Nowember laidars ar lohpeem un ehdamo un klehtis ar labibu un zitu mantibu. Leel-Rohzim un Schwirkalim esohht ehkas un mantiba Kreewu uguns-beedribās apdrohschinatas. —

Lastajam buhs sinams, ka Plattajam nebehdneeki bij stalla un kuhst atflehgu zaurumus ar mahleem peestampajusch, ar to nodohmu, lai newareku lohpus isglahbt. Tā pat ari Schwirkalim esohht abas ehkas us reis aisdedsinatas, lai nebuhtu eespehjams neko glahbt. Waizajam nu, kamdeht ihpafchi pilsehta tuwumā tik dauds grehku darbi teek pastrahdati? — Pa leelai dakai buhs waina pee pascheem fainneekem meklejama. Dauds fainneekem it ihpafchi ehbergi jeb ari wezahs istabas, kas ar ihreneekem pilu un pilnas peebahstas. Saimneeki panem labu ihres-naudu. Bet waj wini us tam luhko, no kam winu eedsihweeki pahrtel — kahdā peknā wini stahw un waj pa naktihm aplahrt neblandahs? Wifs tas teek mas eewehrohts! Kad tik fainneekam ihres-nauda teek riktigi nomaksata, tad lai dara eedsihweeks ko grib. — Tahdā sinā gan jafaka, ka dauds fainneeki paschi saglus un blehschus isperina. —m.—

No Rohjes. — 20tā swehtdeenā pehz wasaras-swehtku atwehtes Rohjeneeki peedsihwoja leelu preeka-deenu. So schini deenā teem tapa eeswehtihst jaunais Deewa nams. Rohjes sweineeku un juhvas brauzeju zeems, kas peeder pee Lub-Eseres muischas, Ahrlawas kirspehlē, gul Rihgas juhvas lunkas malā, itin tuwu pee Rohjes upes istekas. Schim zeemam, kam nesen ari juhvas-skohlā ir eetaifita, jau wezu wezōs laikōs, kā rahdahs jau 17. gadu simtenē, ir nowehleta fawa pascha basniza, kurā arween Ahrlawas mahzitajs weenreis mehnesi deewakalposchanu notur un kas stahw smukā weetinā us kahdu pakalnu stary wezahn preechem, no kureenes bangodamu un pufedamu juhru flaidri war redseht. Gesahkumā basnizina bija no lohka uszelta, bet kad ar laiku sahka weza palikt, tad jau preeksch kahdeem 20 gadeem tai papreeksch akmina tohrnis tapa peebuhwehts un schini gadā, kur nu ari tas nams pawisam wahjisch israhdiyahs, draudse lihds ar fawu Eseres zeenigu dsuntskungu, baronu Hahn, nehmahs to pawisam jaunu ustaisiht. Ap pawasaras Mahreem wezu basnizu noplehja un jau ne ilgi pehz Mikeleem jaunais stalkais akmina Deewa nams bija tik tahli gataws, ka to wareja eeswehtihst. Geswehtischanas deenā atbrauzā Rohjē, no zeeniga Kursemes general-superdenta suhtihst, Piltenes aprinkā prahwests, kam to swehtischanas darbu bija isdariht, lihds ar Stendes un Ahrlawas mahzitajem, tā kā ari basnizas zeenigs preekschneeks, Eseres leelkungs, un wehl daschi ziti kungi. Leelu leelā draudse bija sapulzinata preeksch jaunahs basnizas wehl aiflehgtahm durwihm, kad prahwests ar basnizas preekschneeku un teem palihga mahzitajem, kas swehtus deewakalposchanas rihkus nesa, peenahza un nostahjahs basnizas preekschā draudses widā. Nodseedajahm no wezahs grahmataš 652. dseefmu un

tad Stendes mahzitajs pehz 2. Mohl. gr. 3, 5. muhs ar stipreem wahrdeem pamohdinaja, ar swehtahm dohmahm ee-eet tani weetā, kas taps tam swehtam Deewam swehtita. Behz beigtas runas basnizas preekschneeka lungs eedewa prahwestam basnizas atflehgās un schis nu, durwis atflehdstis, lihds ar zeenigu preekschneeku eedewa draudsi tai jaunā namā, kas wisus eenahzejus itin mihti apweizinaja ar fawu jauku glihtumu. Wisi papreeksch klusumā fawu Deewu peelhdsā, tad prahwests uslahpa us altari, faehma no mahzitaju rohlahm tohs swehtus rihkus, winus nolikt us jaunu Deewa galdu un draudse, kas pildija wifu namu, sahka dseedahst 220. dseefmu. Kad dseedaschana bija noklususi, tad prahwests ar dedsiigem un firnuigem wahrdeem fawu eeswehtischanas runu tureja par to Esajasa wahrdu: „Manš nams tohp weens luhgšchanas-nams nosauktš preeksch wiseem laudihm“, un draudsi paschubinataja allasch schini sawā mihtā basnizā pulzinatees ar sawahm karstahm Deewa luhgšchanahm gan labōs laikōs, kad ta Runga schehlastibu un preeku bauda, gan it ihpafchi launās deenās, kad Deewa peemelleščana par to nahk, kā pehdigās nedelās, kur 4 stipri juhvas-brauzeji no winas widus Rihgas ohstā bija apsluhusch. Tad eeswehtija, kā mahzitaju swehta amata grahmata rahda, trihsweeniga Deewa wahrdā un ar kruska swehtu sihmi basnizu, kanzeli un altari un pehdigi lihds ar wifu draudsi zelōs nometees to stipru un schehligu Deewu peelhdsā un ar „Muhšu Tehws“ wahrdeem nobeidsā. — Kad nu basniza tahdā wihsē preeksch deewakalposchanas bija swehtita, tad schi, kā it swehtdeenās, tapa notureta un Ahrlawas mahzitajs sawā jaukā sprediki par Bahwila wahrdeem: „Juhš esat ta dsihwa Deewa nams“, kā jau arween, tā fewischki schodeen, wifu klausitaju firdis pazilaja un eesildija. — Waretum tagad, to Rungu flawedami par scho wina jaunu namu, fawu sinas rakstu pabeigt, ja mums firds wehl nenestohs us to, Ahrlawas, no flawenā skohlotaja Meyer lunga waditai dseedataju beedribai, ko kahda awischu rakstijata weikla, bet lahgi nesinadama spalwa gan jau bija nolikusī pee teem gule-tajem un miruscheem, bet kas, paldeems Deewam, wehl pilnā spehlā un dsihwibā pastahw, — ari schini weetā wehl firnigu pateizibu isfaziht gan paschā, gan wifas draudses un ihpafchi Eseres leelkungu wahrdā par to jauku, firdi aisgrahbdamu dseedaschānu, ar ko winas beedri, dasch tahku zelu neschehlojis, no sawas pufes dauds peepalihdsēja pee schihs deenas kahetigas noswehtischanas. Lai Deews ustur to beedribu un palihds winas dseedatajem un dseedatajahm ari jo prohjam sawas paschas un zitu kauschu firdis zaur garigahm un laizigahm dseefmahm eepreezinahst! — Behz beigtas deewakalposchanas dseedataji no Eseres leelkungeem Rohjes juhvas-skohlā, ziti weefi Eseres muischā us gohda-malkiti laipnigi tapa eeluhgti. —

Lai nu jums, mihti Rohjeneeki, juhšu stiprais Deewa nams stahw us behrnu behrneem un us radu radeem kā muhschiga debos Deewa nama preekschnams, kur allasch preezigi sanahkat, kameht wina nama durwis jums weenreis zaur Deewa schehlastibu atwehrsees! — —e.—

No Gaweefnas. Weens no teizameem un wezem, gan tuwu, gan tahlu pasihstameem Kursemes muischneekem un kungeem aismiga weegli us muhschigu dusu ohtrdeen, 31. Oktober, wakarā ap pulkstē 1/211. — Sehri muhsu treiju kapu swani to behdu-wehsti wifam apgabalām lihds wina behu deenai

sludināja. — Mismiguschais bija muhsu gauschi mihlohts un zeenihts Gaweefnas dsimtskungs, barons Diederich Dittmar von Kleist. Rahwe to no mums ne it leelā wezumā schlihra. Zau wairak gadus sīrga un slimoja schis muhsu mihltais aigahjuschais tehws ar eefschligu laiti, bet pawisam tas gan us gultu nekād nebij, tadehl zerejahm, ka Deews winu preefsch mums wehl ilgi taupihs. Bet ne tā, tagad ihfi preefsch mirschanas zeetaki faslima un us gultu palika, un manidams, ka scho reis gan nezelsees, pats to deenu bij no-wehrojis, kad buhs jamirst, un riktigi, ka pats bij nosajijis, tā ari aismiga. — Dauds gadus tas tā slimodams un sīrg-dams no istabas us lauku, pat us muisch-plazi nebij isgahjis, arween tam tikai mihlakai sawā kambari bija. Daschi, kam ar winu nekahda darischana nebij, to gadeem apkahrt nedabuja redseht; eefschliga slimiba to arween aistureja un speeda istabā palikt. Zau isgahjuschā seemā to weenreis slimiba wairak fagrahba, ka stipraki fahrga un par stiprakahm sahpehm ilgaku laiku suhdsejahs, bet Deews wehl pee dshwes deenahm to laizinu lihds schim beidsamajam Oktoberim peelika. Gauschi dauds ir to, kas noscheho sawu labu, taifnu aigahjuschu lungu. Dauds, kas apafsch wina paspahmes ilgus gadus dshwojuschi un pat lihds ar winu wezumu peedshwojuschi. Mainischanu un pahkrawaschānu pee saweem deendereem winsch nemihleja, kas tikai ar winu ar meeru bija, wareja labpraht palikt un dshwoht; tā tad ari dasch labs, kas us weetas mihleja palikt, ilgus gadus apafsch wina deenestā nodshwoja. No meefas auguma bij winsch stalts un plezigs, no dabas mihligs, lehns un leels johku mihlotajs. Johkus un schpahses prata winsch arween, un kas ar winu kahdās darischanas nahja, dabuja pahre wina humoru daudsreis gahrdi smeetees. Preefsch sawa pagasta winsch rahdija deewsgan labprahtibu un peepalihdsibu dauds weetas, un kur espehjams bija, ari ziteem laipnigu un un dewigu rohku suceedsa. Lepus un gohdakahrigs winsch nekād ne-israhbijahs; ar to masako behrnu un semako wihreli wareja winsch isrunatees ilgi jo ilgi; tā tad nu esam scho mihlu tehwu un lunga tagad saudejuschi. Lai nu Deews wina truhdeem weeglu dusu peefschir. 7. November winu dauds radi, draugi un pasihstami, wisi Gaweefnas, Sustas un Kreizburgas faimneeki, arendatori, meschafargi, krohgeri, un wisi ziti, kas apafsch wina dshwoja, ar leelu gohdu un noschehloshānu us kapeni pawadija. Meers wina truhdeem!

W. K—y.

No **Bauskas**. 27. Nowembera wakarā issaga azihm redsoht is Gabler l. weefnizas sehtas-ruhmes Krohna meschafargam Kauzim staltu aijuhgtu, 140 rublus wehrtu kehwi. Sehtas-puisis wahrtās saglim isbrauzoht bija nokehris sīrgam aif grohscheem, bet blehdīs sīrgam usschaudams atfweedis sehtas-puisi tā seferi nohst. W eelas stahwejuschi wairak zilwekl, det tee neweens newarejuschi aishrauzēju aptureht; schis wiseem isskrehjis zawi tā wehisch. Daschi tuhdaļ dohmaja sagli pasihstoht. Bijis kahds tahs paschas pufes zilweks, kas reisu reisahm sahdsibu pehz zeetuma sehdejis un tagad tik preefsch pahris nedelahm bijis no zeetuma istaifts. Dhtra deenā scho wihru apzeekinaja. Diwi zilwekl ari apleezinaja, ka tas esohht, kas Kautscha kehwi brauzis. Kautschu nu weenreis to waretu drohschā weetā aifshriht, kur tas ziteem wairs skahdes newaretu dariht. —

2. Dežemberā nakti Teichmanis bija nodohmajis no Bauskas zeetuma isbeht. Winsch bija gan wifas leetas labi jo labi pahelizis. Wispirms tas bija few eegahdajees nass; kahdā wihse, tas nau sinams. Sawā weetā gultā tas bija eeguldijis slohtu ar wifu kahrtu un kahju zeku weetā eelzīs masu benkti, tohs wifus winsch bija tad ar dekl apsedsis, lai israhditohs, it ka kad zilweks guletu. Lohgam winsch bija israhwis fram-piti un ar to attaisijis sawu rohku dselschu atflehgu. Tagad winsch palihdis pagultē un ar nass isgreesis un usplehsis stipru diwlahrtigu grihdu. Apafsch grihdās ir wagrabs. Zaur isgreeso zaurumu winsch eelihdis pagrabā un zaur pagraba luhku zeetuma sehtas-ruhme. Tagad winsch bija paslepen peelihdis pee sehtas, un pee tahs kahdu dehla gabalu peelizis jau rahpees par to us sehtas,*) tē par laimi dehlis slihdejis un Teichmanis atkritis atpakal „plauks“. Nu tik saldats to pamanidams gribejis schaut, bet schis luhdsees, lai neschaujohht, buhschoht pats labpraht nahht atpakal. Kahju dselsis winsch bijis notinis ar lupatahm, lai eijohht neskan. Pee isklaufnaschānas Teichmanis fazijis, ka buhtu gahjis pee sawa langa, ar to ap-runatees, tad buhtu atkal nahjis atpakal. Kad prasijusch, kur wina lungs esohht, tad schis atbildejis, ka tagad wairs nesinoht, jo schis jau labu laiku esohht no tā nohst. Teichmanis tagad pats us fewim lohti pikts, ka tik mulkifligi darijis, un nau dehla galu pee semes stingraki nolizis, ka tas neslihd. Tagad Teichmanis eelirts drohschakā weetā. — Teiz, ka Teichmana tehws agrak Mihgā pakahrees. Dohmā, ka tas ari pa nezeetēm gahjis.

J. K.

No **Rihferes**. Muhsu pufe ir diwi nekahrtigi eeradumi eefaknojuschees: Birmāis, ka muhsu jaunekli naktis nakti apkahrt wasajahs; salafahs leelos pulkos, un tad eet mahju no mahjas. Ja neteek daschā weetā no meitahm usnemti, jeb ari, kad mahju faimneeks neluhgtohs naktis-wasankus, ka kreetnam namatehwam peenahkās, israida, tad nebehdneeki rauga tahdam faimneekam wifadus nedarbus un skahdi padariht, flehts durwis aifkraut, kohkus aplaut, ritenus akā fasweest u. t. pr. Kad tahdi wasanki fateekahs ar ohtru bandu, tad daschu reis noteekahs sīhwa pluhfschānahs. Ari dascha laba jaunawa pee tam pati wainiga, tahdus naktis-brahlschus eefschā laifdama, nemas ne-apdohmadama, ka zaur tahdu lihds-zeetibu winas gohds un slawa zitu preefschā teek lohti masts-nahts, jeb kahdi augti no tam rohdahs. Dhtra nekahrtiba ir schi, ka daschi namatehwi atwehl saweem faimes-behrneem festdeenas wakarās dantschu-balles isrihkoht, kur wairak jaunektu un jaunawas sapulzejahs un wifu swehtu nakti pawada danzodami un trakodami, lihds kamehr jau gaismina smihst. — Waj to redsoht nau katram kristigam zilwekam janopuhschahs un ja-issauz: waj jau tik tahlu ar sawu tā faukto atkshstschānu esam noslihdėjusch, ka ir pat swehtu nakti neprohtami peelahjigi pawadiht?! Un kur tad nu paleek swehtdeenas rihkā Deewa peeluhgshāna tahdeem, kas zauru nakti tā pawadijuschi; waj tahdi ees Deewa namu apmekleht? — Kaut jel sahktu no tahdahm paganiskahm eeraschahm atrantees un wehrā likt, ka stahw rak-sihris: „Tew buhs to swehtu deenu swehtihht.“

No **Bauskas** pufes. 23. Nowembera wakarā nodedsa Ehrfschu-muischā (it tuwu pee Bauskas) rija. Rija bijusch

*) Sehta ir augsta, un tadehl ar rohkahm nau sahneesama.

lini eesehrti un krahsne tapuši kurinata. Wišpirms sahsis serā degt. Waj uguns no krahsnes jeb zitadi gadijusees, newar sīnāht. Gan raudsijschi uguni us lahdu laiku rija aistureht, bet tatschu ta wehla sprukusi laukā un aprihjuši wifu ehlu ar tani wehl buhdamo labibu. Kad no pilsehtas ar uguns-sprizehm atskrehjuschi, tad wairs nau bijis nekās glahbjams. — Tani pašā wakarā ari nodedsa Meschotnes Udatin mahjahm rija. Šē ar uguni jau ilgaku laiku neweens re-efohht strahdajis. Wirs rijas bijuschi ismihstīti lini. Buhtu jadohmā, ka sagteem linus sohgoht uguns tikusi waka. Bet kas to tatschu war sīnāht. — Borsmīndes Kalna-krohga fakertais blehdīs Teichmanis no tahm pee kerschanas dabutahm bruhzehm jau brangi isweselojees. Teichmanis wehl jauns zilweks, warbuht 23 gadus wezs. Wīnsch jau no masahm deenahm efohht lohti sīpriš. Ar trim wihreem tas weenumehr tohpoht gataws. Preeksch wairateem gadeem atpakal wīnsch jau bijis zeetumā deht draudeschanas, ka buhschoht mahjas dedsināht. Tad tas dshwojis pee Jumprawmuischas Seemet fainneeka, bet jau pūsgada laikā kluis nekreetnibas deht atlaisis. Wehla tas issadšis tam pašam Seemet fainneekam apaksch gultas stahwedamu pagasta-lahdi un pašā fainneeka pulstēni, bet kluis atkal peespehts un eeliks drohschā weetā, prohtams, tikai us lahdu laiku. Kad pehrngad Teichmanis bijis 22 gadi wezs — zaur tahm klišmahm 21, kā riktigais lohsechanas gads, bijis pagahjis — tad Meschotnes pagasta-waldischana to stahdijusi Jelgawā rekruschu peenemschanas wīrskomīšionei preekschā, bet wīrskomīšione likusi Teichmanim kahdas deenas wehla atnahkt, un tā no ta laika wīnsch bijis pašudis. Kā dohmajams, laikam jau toreis ar to laundari Beeso, kas sewi par Berg bija sauzees, fametees kohpā, un nu abi wifu to apgabalu nedrohschu padarijuschi, laupidami, dedsinadami un zilwekus nonahwedami. Kā dohmajams, Leischi basnīzas islaupischana ari wīnu darbs. Teichmana brahlis preeksch 5 gadeem pee Jumprawmuischas Mas-Skasbarsd fainneeka par puisi dshwodams pakahrees. Gemesli newareja isdibināht. Tagad, 6. Nowember, abi blehschi — tā dohmā — Borsmīndes Leijas-krohga atbraukuschi, turpat ohtrā pusē Leelupei buhdamahs Mas-Skasbarsd un Seemet mahjas plindereht. Ziti faka, ka Teichmanis atstahjis rakstu, kurā sazihts, ka abas minetas mahjas janodedsina. War dohmaht, ka scheem abjeem blehscheem wīfadā wīfē ir wairak lihdsīnataju. Dsch jau apzeetīnāhts. Dshredim ar laiku, waj buhs wainīgs jeb newainīgs. Teichmanis Bauflas zeetumā sehdedams rahdijees itin stahregalwīgs; us kahda kunga, kas tam prasījis, waj dauds efohht wīnu beedribā, tas atteizis, lai eestahjoht tani beedribā, tad jau dabuschohht sīnāht. Efoht ari ar sawu spehlu leelījees, tapeh; tam uslikuschi dselles rohlās un kahjās. Rahju dsellis pawīsam sakneedetas, kā ka tik schloferis jeb kalejs tahs warohht attahsīht. Beesais, kas tagad zilwezei wairs newar stahdeht, efohht papreekschu bijis krohseneeks. Laudis noteiz, ka jau toreis bijis lunkans sehns, wīfadu sīku un nīku pilns; wehla sahsis wairak un wairak grahsstītees, famehr mehrs tapis pahpahrīm pilns. Preeksch wairak gadeem tas noteefahst us Sibiriju; kā tas tagad mahjās radees, nau sklaidri sinams, gan jau laikam isbehdīs. Pee Schlehpīnmuischas Leijas-krohga 6. Nowember teem blehscheem bijuschi katram preeksch ihpafcheem rateem aījuhgtis sīrgs, un newis, kā pirmak mehs

sīnojahm, diwi sīrgi preeksch weeneem rateem. Sewainotais Sadeik fainneeks schīni brīhdi wehl gul turpat Leijas-krohga un newar wīs us sawahm mahjahm klūht aīswests. Slepka-weem bijuschi us abahm pusehm greefīgi, ihfōs spalōs eetaifiti duntšchi. Pee fakerschanas schee eerohtschī nau pee wīnceem atrafti; tāpat ari nau wairak naudas pee noschautā Beesā atrasts, kā tik 38 kap., un tomehr Leijas krohseneeze tam krohgā dauds naudas klūht ir redsejusi; ka rohlās tagad ta nauda, kas to dohs sīnāht. Kaut jel zeenigahm teefahm laimetohs neween Teichmani us wīfa muhscha drohschā weetā nolikt, bet ari wīfu to bandu isnīhzināht. J. R.

Latweeschu draugu beedriba 5. Dezember notureja Mihgā sawu gadasapulzi; kahdi 70 beedri un weesi is Kursemes un Wīdseemes un pašas Rihgas bij kohpā sanahkuschi. Preeidents, zeen. Bielenstein mahzitajs, apweizīnaja sapulzetohs un nehma tad runā wīfus tohs darbus, kahdi zaur Latw. draugu beedribu isg. gadā tikuschi waditi un weizīnati. Darbs pee leksikona ohtras dalas (Wahzu-Latwīflas) nu gohds Deewam zaur zeen. Brasche tehwa rohku peh; 4 gadu strahdaschanas nobeigtis un drukai nodohts. Schee leksikona-darbi sneedshs atpakal lihds 1844. gadam. Preeksch tahs jau drukā isnahkuschahs dalas (Latw.-Wahzīfl.) toh; tagad peelikumi krahti, lai darbs reis buhtu jo pilnīgs. Preeidents sawā runā peemineja ari to notikumū, ka tagad atkal pee Tehrpatas unīwersitetes ir weens augstis skohlotajs preeksch Latweeschu walodas, Lautenbach k. is Kursemes, ezelts un ka no wīna publineem pee Latw. walodas iskohpschanas augti gaidami. Par Latweeschu laikraksteem runadams wīnsch isfajija sawu preeku, redsoht, ka lasitaju skaitis tik lohti wairojees; wīseem laikraksteem kohpā buhs pee 30 tuhst. abonentu; ar tahdu lasitaju skaitu war Latweeschu tauta eet mehritees ar dauds zitahm tautahm, ko pee attīhstītahm skaitam. Weidsoht usnehma garaku runu par Latweeschu satīru, sahdams no sentehwu johku dsesmahm un eedams lihds scho laiku johku raksteem. Wīnsch wadīja garā klauštajūs Latweeschu senejōs laikōs un rahdīja, ka Latweeschu tauta ir bijusi un ir leela johku zeenitaja, bet tee johki, kas tur is tahm Latw. tautas dsesmahm atspīhd, nau wīs pluhduschī is launahm sīrdīhm, nau wīs kalpojuschī gohda laupischanaī, wīni ir sadshwes preekus wairojuschi, ir apdsedajuschī daschadas netīklības, grībedami no tahm israut waj isfargahht un pateesībai kalpoht un nekad nau bijuschi launfīdbas, eenaidības un nepateesības augli, par kahdeem deewamschehl tagadeja Latweeschu satīra mehds pahrwehrtītees, par tahdu, kas ne-aīsteek wīs netīklības, bet ar saweem apsmeeschanas raksteem gohda wīhrus nokehstī, weenu kahrtu pret ohtru grīb fārhdiht, melus laudīs nest un dshwes pamatus ahrdiht. Senec newainīgee Latweeschu johki sīpri ween pahrwehrtīchahs launa auglōs; nu jafauz tauta pati nomohdā, lai wīna reds, ka tee, kas wīnai schahdas šahwanas sneeds, ir sawa pašā gohda apshdeji un tautas gohda pohstītaji. Wīnsch nehmahs norahdiht, ka pa Latw. wīdu ir sahluschī iseet tahdi sohbgali, runaja ihpafchi par weenu no tahdeem drukateem sohbgaleem, kas ir noklīhduschī no pateesības zeta un no wīfa gohda prahta un ka katram tautas draugam sīrds sahp redsoht, ka us tahdu barību kīht wehl labi leels lasitaju pulks.

Peh; preeidenta beedribas direktors no Kursemes puses, zeen. Rutkowski mahzitajs, dewa pahrklatu par wīseem teem darbeem,

lahdi rakstneezības tihrumā Kursēmē isgahjuschā gadā paštrah-dati; par garigahm grahmatahm runadams peemineja to nu gohds Deewam gatawo jaunō Latv. dseefmu grahmatu, kas nu zaur minas apgahdataja, Zalgawas grahmatu-bohdēs kunga Behr'a ruhpeštu ihsti jauki eefectōs wahlōs sawu zelu muhsu draudsēs usnehmufi. Jau pirmajā mehnesi ir wairak lā 15 tuhstosch dseefmu grahmatas tikufschas pahrdohstas; peemineja ari to maso grahmatinu „Zeta maifi,” ko muhsu beedriba muhsu tizibas karawihreem par labu apgahdajufi. Par tahm daschadahm zitahm drukā isnahkufschahm grahmatahm runajohst newareja slehpt, ka winu wehrtiba ir par daudj masa; ihsti reto tur atrohd skaidrā walodā, retu ar kreetnu lohhdolu, leels pulks nogreeshahs gar schahdeem tahdeem breesmu stahsteem, kuras lasohst gan mati warbuht stahwus zelahs, bet lasitaju prahts paleef ne-apgaismohts, ne-iskohpts, firds netohps glihtota. Gohdam tika peeminefi tee dsejoki no muhsu firmā dseefmineeka G. Dünberg. Skohlas literaturas tihrumā bij mas jaunu rakstu peeradufchees klahst. Beidsohst wehl ar firnigu noscheloschānu peemineja tohs daschadus neklahjigus rakstus, kahdus weens no muhsu laikraksteem — lasitaji to warbuht gan pasihš — pa laudihm isnefiš un issazija sawu wehleschānohs, ka tahdi tautas wadoni lai paschi greeshahs atpakal no saweem nezeleem un lai mitahs tahdu nekreetnu baribu sneegt. Widsemes direktora kungs, Neuland mahzitajs, slimibas dehl pats nebij warejis atbraukt, bet bij rakstu atfuhtijis, kurā dewa pahrskatu par wiseem teem literariskeem darbeem Widsēmē. Zeen. Neuland mahzitajs bij no sawa direktora amata atluhdsees un wina weetā eezehla zeen. Vierhuff mahzitaju is Zehfihm par Widsemes direktoru. Tapa wehl daschadas leetas, kas sihmejahs us muhsu beedribas darbeem, pahrspreestas un norunatas; usnehma atkal jaunus beedribas lohzeklus, schoreis 19: tohs mahzitajus G. Schläger no Skujenes, Bernewig no Gaikem, kandidatu R. Kundsin, adwokatu Weber, drukatawu kungus Häcker un Sieslack, tohs skohlotajus Behting no Irlawas, Pfeif un Ohsoling no Rihgas, Peterfen no Rohpascheem, Wabul un Massin no Laudones, Offer un Soling un Wilde no Pehterupes, Peterson no Rihw-Behreses, Damberg no Smiltenes. Pee kohpu-maltites wisi beedri un weesi palika wehl wisu wakarū saweenoti un tika wehl daudj beedribas darischanas pahrunatas, jaukas runas turetas un wifs tas laizinsch jauki pawadihst.

Rihgā isgahjuschā nedelā traki funi rahdijufchees; sinams, polizeja par to tuhdaļ gahdaja, ka tee nedabuja tahlaku skahdi dariht.

Rihgās ligeru amatam ir atwehlehts takfi pa-augstinahst.

— Rihgās Latv. beedriba sawā generalapulzē nospreeda, Juni mehnesi 1880. g. notureht ohtrus wispahrigus Latv. dseeda-schānas-swehtkus un iswehleja preefsch tam weenu komiteju.

— Rihgās pilsehta budschets ir tā apspreefts: e e n a h k s c h a n a s us 1,040,420 rubl. 61 kop. (tur starpā ir 388 tuhst. r. no pilš. muishahm, platscheem un ehlahm). Tee iseet us tahm isdohschānāhm: teefu un pilsehta amata wihru us-turs 314,640 r.; parahdu lihdsinaschāna 91,685 r.; buhwu us-turs 63,139 r.; tilti, kanaki un zita ahriņa kahrtiba 153,369 r.; karawihru kohrteli 111,318 r.; skohlas un labdar. eerit-tes 83,328 r., u. t. pr. Ta leeta ir runās nemta, waj ne-buhs pilsehta-waldischanāi padohst un peeweenohst daschus Rih-

gas apfahrteenes apgabalus, kas tagad stahw sem lauku-wal-dibahm un ir tomehr Ahrihgas, tā Mihilgrahwe u. z. S.

— Durenes polizeja bij dabujufi sinaht, ka Rihgai kaiminōs kahdās weetas bij pahrdohstas selt- un sudrab-leetas, kas nebij wis no tihra metala, lai gan ar riktigu stempelī, un ka Rihgā kahdās stempeles teekoht pakaltaititas un pee tahdu leetu stempelēschānas isleetatas. Rihgās polizeja nu nopeetni tai leetai mekleja pakal un winai ari isdewahs blehschus peenahst; 25. Nowember wakarā wina usgahja Maskawas preefsch-pilsehtā, masajā Jaroslawas-eeļā Nr. 33, diwus schihdus, kas patlaban bij darbā jaunselta medalonus un lehdēs, lā ari jaun-sudraba ehdamahs- un tehskarotes apstempelējohst. Falschahs stempeles un wisa zita preze, ko tur wehl atrada, tika no polizejas panemta un meisteri paschi apzeetinati.

— 4. strehneeku-brigades komandeeris, obrists Kroc's, ir, lā „Wald. wehstn.” sino, 21. Nowember par slawenu istureschānohs beidsamajā Turku karā pa-augstinahst par general-majoru.

— Par Pehterburgas ewang.-luteru konsistorijas laizigo peeschdetaju ir, lā „Wald. wehstn.” sino, eezelts tahs teefas lihdschiginigais sekreteeris, ihstais stahtrahts Fabricius.

— Widsemes muishneeku konvents eesahkahs 7. Dezember.

— General-majorš Kroc's, 4. strehneeku-brigades pahrwaldneeks, ir, lā „Rus. Zw.” sino, par pahreeschānu pahrbalkanu ar selta sohbinu, ar usrakstu „par drohschfirdibu,” apdahwinahst.

Narwa. Nakti us 1. Dezember ir Narwā bijuschi diwīgums-grehki. Pusnakti iszehlahs kahdā bohde, Zwangorodas preefsch-pilsehtā, uguns, un tiko tas bij apdsehst, kad jau atkal zits uguns-grehks tika meldehts: kahda Zgauna nams stahweja leesmās. Ar leeleem puhlineem ari tē isdewahs uguni apslahpeht. Kad deguma atlikumus pahrraudsija un atschkuf-reja, atrada, lā kahdās Kreewu awises sino, trihs pusfagrus-duschus lihkus no ta nama eedshwotajeem, no kureem diwi wehl tik labi bij usturejuschees, ka skaidri wareja redseht, ka tee abi preefsch uguns iszelschānāhs bij tikufchi nonahweti. Zgaunis, kam tas nams peedereja, wahrdā Zehkabs, bij pasihstams par bagatu wihru un bij gan ar sawu familiju pappreefsch nonahwehts un aplaupihst, un pehz tam tad tee slepkawas, lai wifas pehdas waretu isdsehst, ir to namu aisdedsinajufchi. Tā tad tur to nakti ir bijufi tihschprahtiga dedsinaschāna saweenota ar slepkawibu. Deews lai pasarg'!

Ukalzika. Ukalzikas- un apkaiminu apriakōs schogad tahda Deewa swehtiba laukōs, plawās un wihna-dahrsōs, ka wini it drihs ween no pahrzeestajahm kara-behdahm atschirgš; ihpaschi wihna wineem tur tik leela bagatiba, ka teescham nesinoht, kur to list un pabrufcheht.

Trubtschewskā, Drelas gubernā, plohsotees scharlaka slimiba, — un jo breesmigi. Simteem behrnu tai paleekoht bes schehlastibas par laupijumu; dakteru palihdsibas tur it pawisam trubtschoht. Skohlas esohst us kahdu laiku slehgatas; ari uguns-grehki tohs beeschi ween peemeklejoht.

No Rostowas pee Don-upes sino, ka 29. Nowember no rihra us Wladikawkas dselszela, 12 werstes no Rostowas, parā-wilzeenam nelaine notikufi; 9 wagoni tikufchi fahdragati, 28 zilweki eewainoti un 2 nonahweti.

No ahrsemehur.

Berline. Keisars Wilhelms issludina rakstu „Reichs-Anz.“, kurā tas issaka krohna-prinzim karstu pateizību un pilnīgu atšihšanu par to, ka viņa weetu tai laikā, kur viņam no valsts darbeem bijis ja-atstahjāhs, tik kreetni ispildijis.

Brahga. Austrijas krohna-prinzis Rudolfs pahršahwis 28. Nowember newilščus ar istabas cerohzi kreiso rohku; rehta esoht trihsfeerendel zellu gara. Pehz pehdejahm dakteru sinahm krohna-prinzis nakti it meerigi un bes drudscha pahlaidis; eewainoschana esoht weegla.

Ko kari maksā. Rahdā Londones awisē bija nesen lasams, zif zilweku-dšihwibas un naudas kari muhsu gadusimtena tresch-zetortā dalā maksajuschi. Krituschi jeb ar eewainojumeem miruschi bija Krimas-karā 750,000 zilweku, Italijas-karā (1859. gd.) 45,000, Schleswig-Holsteines-karā 3000, Deenwidus-Amerikas birgeru-karā 280,000, Seemel-Amerikas birgeru-karā 520,000, Austreeschu-Pruschu-Italijas-karā (1866. gd.) 45,000, pee Meksikas-ekspedizijas 65,000, Bahzu-Frantšchu-karā (1870. gd.) 215,000, kōhpā pee 2 miljoni zilweku. — Naudā maksāja Krimas-karsch 340 miljoni mahrzinu sterliņu, Italijas-karsch 60, Schleswig-Holsteines-karsch 7, Deenwidus-Amerikas birgeru-karsch 460, Seemel-Amerikas birgeru-karsch 940, Austreeschu-Pruschu-Italijas-karsch 66, Meksikas-ekspedizija 40, Pruschu-Frantšchu-karsch 500, kōhpā 2,413 miljoni mahrzinu sterliņu (mahrzina sterliņu istaifa muhsu naudā pee 7 rubl. N. 3—8.

Wisjannakahs sinas.

Kurfemē tahs landaga šapulzes pastahw diwi dakās. Ta pirma sehdeschana (dliberirender Landtag) ir ta, kur tee no karas Kiršpehles iswehletee landaga kungi (34) lihds ar faweeem 34 weetneekem fanah, runas tureht un spreest par wisahm tahm preekschā liktahm leetahm. Kad schi šapulze beigta, tad landaga kungi eet mahjās un leel fawus nospreedumus fawahm Kiršpehlem preekschā. Schē balso atkal wisi tee dšimtkungi par teem preekschālikumeem. Tad nu landaga kungi fanah uf sawu ohtru lahgu (referirender Landtag) fawas sinas un galigahs atbildas fawesdami uf wisahm tahm Kiršpehlem. Tagad ir ta pirma šapulze. Starp tahm pahspreeschamahm leetahm, ir weena no tahm swarigalajahm ta, waj deht muhsu semes lablāshchanas wairoschanas lihdschunigo landagu weetā, waj blaku ar wireem nebuhs pahrenem šchurp no zitu Kreewu gubernu dšihwes tahdas landaga šapulzes, kur ne ween leelgruntineeki nem dalibu, bet ari masgruntineeki un pilsehti. Pee tam ir diwejadi padohmi, waj pahrenem šchurp Kreewu semšibas eerikti un patureht blakam preeksch paschu muišchneeku darischanahm wezo landagu, jeb sahlt to paschu weenu landagu tā isbuhweht, ka tur wiseem daliba un darbs. Uf schihm ohtrejahm domahm pastahw tagadejo landaga kungu leela puse. Redsešim, ka schai leetāi turpmak klahsees. Schis landags esoht ari par to spreedis, ka wisas tahs teefas fungu weetas, kas lihds schim til muišchneeku lahrtai bij pee-eimamas, uf preekschu un weenigu aprinku teefas isnemohst un buhs atwehleht ari zitu lauschu lahrtu personahm.

Unzes Kiršpehle, kas pa dakai peeder pee Zukuma aprinka, ir landagam luhgšchanu preekschā likusi, gahdaht, ka winu preekschir pee Dohbeles aprinka, jo Zelgawa tai ar dšellszeli weegliki peesneedsama ne ka Zukuma. Turpretim Dohbeles apr. dakās kā Lihwbehts u. z. war pee Zukuma preekschir.

— Latweeschu awischu redakzijai ir no gubernatora kanzelejas preekschā likts, lai laudihm atgahdina pastwaldibas issludinaschanas, ka uf wisahm gahmatahm, kas uf muhsu Baltijas gubernahm eet uf zitam Kreewijas pusehm, wajaga buht adrefei pa kreewiski, wismasakais wajaga dšihwohli un familijas wahrbu no ta, pee ka grib suhtih, pa kreewiski usrakstih, zitadi newar apgahwoht, ka gahmata riktigi sawu zeli aistsaigahs, jo no pastilioneem netohp prasita zitas walodas praschana ka ween kreewiskas. S.

Besteburga. 10. Dezember tika kristihis trohnamantineeka, leelširsa Aleksandra Aleksandrowitscha jaunpedstinis dehtinsch.

Konstantinopole. Turku waldbilai peekohtinahts, Kreewija newarohht ar meeru buht, kad Turks jauno walstsaileenejumu usnem, jo zaur to tahs San Stefana un Berlines nolihkums nospreestas Turku kara-maksaschanas paleel nedrohschas. Tamdeht Kreewijai wajjadsechoht par to gahdaht, ka schahs winai nesuhd.

Lahore. 20. (8.) Dezember. No Keybera zela weetas teel šnohts, generals Maude esoht dewees uf Bazar-eeliju, lai turenēs tautas pahmahzitu par sawu naidigu prahtu pret Englandi. Schir Ali esoht aishbedis un waldbila atstahjis sawam dehtam Jakubam. N. S—3.

Waismas behrus.

5. La Kunga kalpone.

Kriščans dohmaja to leetu pawisam zitadi eesahkt. Winsch nogahja pee lustiga skrohdera, ištahstija tam sawu fibeli un prezeja tur pehz Barbinaš. — Bet ja nu kahds dohmatu, ka lustigais skrohderis jau tuhdaht ar abahm rohlahm buhtu kehrees pehz bagata snohta, tad tam lohti wihlees. — Skrohderis bij flaidri pahleezinahts, ka glihtums un staltums ir dauds wehrtigaks, nekā bagatiba. — Un kad tas nu apluhkoja muhsu labširdigo Kriščanu, kā tas wifā fawā weenteesibā, resnumā un apalumā tam nostahjees preekschā un tad wehl eedohmajahs, kā flaisā un flailā Barbite tam blaku stahwetu par bruhiti, tad tas knapi wareja walдитеes no smeekleem, jo viņam it newilohht eekrita prahta: tas israhditohs tāpat, kā kad kurnis gribetu šaprezeetes ar zeelawinu! — Bet skrohderis — kā pret wiseem, tā ari pret Kriščanu — israhdijahs laipnis un uswedigs; luhdša to lai noschschahs, eekahsejahs tad it dohmigi un stahstija dauds un daschadas jaukas leetas par laimigu fawdšihwi laulibā, ja tik pahrineeki weens ohtru pareisi mihlejoht un širdis weena ohtrai ustizigi peederohht. Ja, muhsu skrohderis prata wehl dauds smalkus atgadījumus pastahstih un tad pabeidsa sawu runu ar teem gala-wahrdeem, ka schim ta prezeschanaš par leelu gohdu buhtu — sinams, tad tilween, kad meitene sazitu „Ja.“

Tā tad Kriščans atkal aishgahja, kā tas bij nahjis, bet skrohderis dohmaja pee sewis: „to viņa nenems! — tas nau tas ihstais.“ —

Bet kā tad bij ar Barbinaš širdsjuhtahm un ar winas dohmahm uf melnajo Trizi?

Dasch gadinsch jau bij aistezejis no ta wakara, kur tee weens no ohtra ahwadijahs tur leeweni un wezā draudsene no masā namina sen jau bij aisdarijusi azis, uf zitu labaku mahjoshi aiseedama, bet Barbite allasch to peemineja un katreis tai kā kahds atbals atskaneja širdi, it kā ta wehl nule buhtu

dsirdējusī tohs wahrduš: „Tas labais draugs ir tur Weens augšcham!“ Turkloht wina ari eedohmajahs ta mihlā drauga, kas tai wirs semes bijis, un tad Frizis tai atminā kā dšihws preeksch azihm rahdijahs. Wina redseja, ka tas to ušlufkoja ar sawahm skaidrajahm spohdrajahm azihm un atgahdajahs no wina stiprajahm rohkahm, skaidri sinadama, ka tahs winu zaur wisu winas dšihwi waditu tāpat weegli, bet spehzigi, kā toreis tur no stalafchahm tahs scho nozehla. Winai ari nemas nenahza prahtā, ka Frizis scho waretu aismiršt, kaut gan wina tikai retureis kahdu šweizinaschanu un kahdas pawiršchas sinas bij dabujusi no wina. — Tagad nu pee-augusi un zaur eeswehtifchanaš mahzibu wehl wairak ar Deewa wahrdu eepasnušees, ta Fritschā labad allasch mehdsā nobehdatees ihpafchi tamdeht, waj ari Frizis to Deewa wahrdu tā mihloht un zeenijoht, kā fchi? — Allasch ta nopuhsdamees issauza: „Al kaut jel tas tā daritu!“ — Wina jau sinaja, ka — kad Frizis reis pahnahzis to mihligi jautatu: „waj tu gribi buht mana?“ — tad tas jau wairak ko apšihmehs, nekā lihdsšchinigo draudšibu ween, un kā tumschi mahloni willkās tahs eedohmas zaur winas firdsjuhtahm, ka tad schē abee nebuhtu wis ihsten laimigi ja Frizis deewabijaschanā zitadi dohmatu, nekā wina; bet to wina sinaja it skaidri, ka Frizim fchi peederoht us wisu muhschu, un tai israhdijahs, ka ne wina pate to tā wehlotees, bet Deews to buhtu nospreedis! Un tad lai noteek, kas notikdams! Wina jau bija ta Kunga kalpone!

Atkal bija pawafaris tuwumā un mihligā wakarā weeglee mahlonifchi willkās gar mehnesi, kad Barbina dohmu pilna gahja no saweem wezakeem mahjās. — Nabagais skrohderis tagad pawifam bija sauhzis. Klepus to mohzija un spehki tam šuda, tapehz Barbina kā allasch, tā ari tagad tam bij ainesufi daschus atspirdsinajumus. —

Pret atraiknes naminu nonahkluschai nahza is mums jau pasihstamā lewena tai preti kahds wihrišchis stingreem sohleem un pilnā, bet mihligā balsi tai usprafija: „Barbin, waj tu mani pasihsti?“ — Meitenei sinams saskrehja wifas asinis ap firdi, wina gan bij dohmajusi, ka tas reis tā notiks, bet ne til nejaufchi; tā tad winas preeks bij ne-issakams! Frizis to ušlufkoja mihligi; — wina tam bij palikusi ustiziga, winas lupinas bij tairnibu fazijufchās tur schlerfchanahs briedi: „Tas newar zitadi buht!“ Tē nu ari wina firdi isspruka tahs preezas-leefmas! Barbinu aplampis to aishweda few lihds pee winas wezakeem, — us rohkahm to usnesdams augšcham pa trepehm. Skrohderis sinams lohti isbrihnijahs, kad Frizis Barbinaš rohkās fatwehriš pee sawahm kruhtihm peespeeda un dedšigi ar zeribas pilnahm azihm us wina luhlodams ihsti kā gawiledams luhdsahs: „Meister Helder, dohdeet winu man! Waj juhs mani nepasihstāt? Es esmu Frizis, — tas melnais Frizis! Esmu wairak gadus bijis šwešchumā; esmu strahdajis un mahziješ un ari ko eekrahjis, ka waru sawu seewinu ustureht, — sawu mihlo, faldo seewinu! Winai nebuhs puhletees, es gahdaschu par winu, wina til lai puschko manu mahjokli ar laipnibu un mihlestibu! Al dohdeet jele sawu atwehleschanu, — winas firds un mihlestiba jau peeder man, man ween us wisu muhschu, — man ween lihds kapam!“ —

To teizis tas noleezahs drebofchahs meitenes preekschā us emi un flauzija sawas ustizibas-afaras winas preekschautā. —

Wina aplampahs tam ar abahm rohkahm ap kaku un noslufp-
stija tam peeri un waigus weenreis un wairak reis! —

Skrohderis to redsedams dohmaja pee fewis: „Tas ir tas ihstais!“ un tā atwehleja sawu mihlako meitinu tam par dšihwes-draudšeni, fazidams: „Lai Deews tew palihds Frizi, gahda til par winu, nefs to us rohkahm un firdi!“ —

6. Us mahjotni.

Ne wifai ilgi pehz tam stahjahs schē abi laimigeš, flaisce zilweku-behrni zeribas pilni ta pascha altara preekschā, tur Barbina kua eeswehtita un firdi tai atskaneja: „Ta Kunga kalpone!“ —

Frizis bija kuis par derigu, ismanigu un strahdigu wihru, bij tizis par meisteru kahdā leclakā fabriki. Winsch mahzeja zeikinaht un rehkinaht, wina weegla apkerfchana un gudra fapraschana tam palihdseja lehti jo lehti pahrspeht wifas tahs gruhtibas. Turkloht tas wehl faprata ar isweizibu zilweku labpatifchānu few eeguhtees un patureht, kā ari winu eedohmas pahwaldiht. — Ar sawu eekrahto winsch bija eeriktejis sawu mahjokli it skaisi unpilnigi. — Sinams, labfirdigā bekereene ari jau peepalihdseja gahdaht par sawu mihloto audsefni — Barbinu. —

Wifs tas nu buhtu lohti labi bijis, ja til weenas leetas tam nebuhtu truhzis: Frizim nebija tahs ihstehahs tizibas! — Ko tas ar azihm redseja — tahs raditas leetas — to winsch tizeja, tas preeksch wina stahweja wehrtibā. — Debesi tas nepasina un ihstena Deewa atšihfchana tam nepeemahjoja. — Winsch gan jaunibā bij mahziješ runaht pakal tohs wahrduš, ko tas skohlā un bafnizā šwehtā mahzibā bij dsirdējis, bet bes wifa ihstena apdohma un firdsžilafchanaš us Deewu zaur pateesu tizigu luhgšchānu, tapehz tee tam ne-eespeedahs firdi un tagad tahs daschadas jaunās mohdes gudribas dsirdedams, tas tohs pawifam bija aismiršis. — Winsch pateesi buhtu eegahsees pehdigā famaitaschanā un rupjo grehtu besdibeni, ja Barbinaš pateesiga mihlestiba un aihlufgšchanaš to no tam nebuhtu pafargajufchās. Pats winsch no tam til fargajahs sawas gohd-fahribas labad, jo winsch bij apnehmees pafaulei parahdiht, kas winsch par flawenu wihru un lai tas Barbinaš preekschā waretu faziht: „Redsi, schē es esmu, tew nau par mani jakau-nahs!“ — Barbinu tahdu pateesi deewabijigu sinadams tas bij itin meerā un dohmaja: tahs mihlāhs meifchinas, kam tahda behrnu tiziba, tahs efoht tahs labakahs, ustizigakahs seewinas. Lai tapehz Barbina tizoht un zeroht zil gribedama us sawu neredsamu šwehtibu un muhschigu dšihwofchānu, kas tad schim par to kaitoht! Tad wehl pawihpsnadams runaja pee fewis: „Mums wihreem jau newaijag wis fewu gudribas, mums tikai ween waijag winu mihlestibas, — winu firds, — winu ustizigas padewigahs firds mums waijaga!“ —

Barbina gan tam daschreis bij eeskatiufees it nopeetni azis un jautajusi, waj winsch ari Deewu tā atšihstoht un mihlesoht, kā fchi, waj winsch ari luhdsoht un fajuhstoht to deewifschku šwehtibu, kā fchi?! Winsch palohzija til galwu us wifahm tahm jautaschanahm, aplampa to un pee firds speesdams apmeerinaja fazidams: kā tad gan schis lai eespehtu winu til karsti un dedšigi mihleht, ja wifs tas winam nebuhtu pa-

Sludinafchana s.

Par sinnu wissahm Latweeschu draudsehm.

See munis tiklusi patlabban apgahdata un ir wissas grahmatu-bohdēs dabujama:

Dseefsmu grahmata Luttera draudsei.

Maksā wiswiffadōs eefehjumōs no 80 f. lihds 5 r. 75 f.

„Garrigas dseefsmas Luttera draudsei“

maksā 20 kap. f.

Jelgawā, Oktobra mehneft 1878.

Fr. Lukas'a grahmatu-bohdneeks (Bils-eelā)

G. Behre,

jaunahs dseefsmu grahmatas īdewejs.

Ruskon Proktora
lokomobiles un damfakuhlejus,

Raufenbacha

tapu-fulamahs-maschines,

Richtera

siteju-fulamahs-maschines,

Bakera

wehtijamahs-maschines,

superfossatus un kainitu, arklus un tā jo
pr. pahrbohds

Ziegler's un beedris,

Mihgā, pilsehta kalku-eelā Nr. 6.

Uf seemas-swehtkeem

veedahwa par mehrenu zenu labu tehju, kafeju, zukuru, wisfadas ohgas, maskawas
kā ari kurfemes bihdeletus miltus un faufu rangu

K. Heilsbergis,

Jelgawā pee tirgus platscha blakus apteekim.

Janna awise

Bals

fahts no 1. janwara jawu otro dshiwibas gadu. Lai gan ta jaunakā starp Latwijā īnahfofchahm
awisehm buhdama, wina nawa ta beidjamaja pehz lasitaju skaita. Jo til uf gada beigahm, tos ir no
1. oktobra jawu zelu sahtuschai, winai jan radushees pahraf par 1800 lasitajeem. Tas leezina,
ka winas bals atrodusi flanoschu atbalsi tautas prahtōs un fēdis. Bet tas ari mudina winas wadi-
taju, par eesahkto zelu uf preekšču eet. Zensdamahs, katrā sinā, kā rakstu kodolōs, tā walodas glihtumā,
pilnigata un bagatata tikt, awise Bals ir īpashu wehrbu līts uf muhsu semes un lauschu
wajadšibahm, zaur derigeem raksteem mahzibas jaweem lasitajeem īncegdama un zaur labeem padomeem
daschus truhkumus nowehrst luhodama. Atshidama, ka likumu praschana ir laudaju dshiwes drofchibas
pamats, awise dshiwes zaur lehti faprotamahm likumu īfsta drofchanahtm likumu praschana Latweeschu
tautā waitrot. Drafabri diwreis nedelā īnuahkana, awise steigsees jaweem lasitajeem tahs jaunakahs
sinas par notikumneem eefshemē un ahrsemēs sneegt. Uf wissahm Latweeschu malahm tagad wispretakt
diwreis par nedetu eedama paste aifnefshs schihs sinas labā laikā uf pat tahlateem wideem.

Lai gan par nedetu diwōs numurōs īnuahdama, awise maksahs tik:

Migā bef peefshstichanas par gadu 2 rubl., pusgadu 1 rubl. 10 kap., 3 meh. 60 kap.

Ur peefshstichanu zaur past 3 1 75 1 rubl.

Maksā par peefshstiteem eksemplareem tabehl dahrgata īnuahk, ka "Balsei jaunakā par aifshstichanu
diwreis tik dandf, kā weenreis par nedetu īnuahfofchahm awisehm.

Apstellet war awist Migā, pascha redakcija (pilsehtas kalku eelā Nr. 9, 2 trepes angsti, Kalk-
straje Nr. 9) Jakobsona drukatawā un Schillinga, Rusan un Kapteina grahmata bodēs, Jel-
gawā: S. Munnana grahm. bodē, Benfka: Slinka grahm. bodē un Goerte lga apteekā, Dobelē:
pee kopmana Dawidoweki, Leepajā: Urtinga grahm. bodē, Ruldigā: Besthorna grahm. bodē,
Talsōs: pee kopmanneem W. un S. Simfen, uf laukneem pee pag. fkrhweru un skolotaju lgeem.

Kas 10 eksemplarus apstelle, dabuhn 1 brihw-eksemplaru.

Lai ekshedizija eefshetu pirmos numurus wisseem apstelletajeem fahrtigi peefshsticht, tad luhgtu ar ap-
stelletchahnu pasteigtees un to wehl preekšč 1. janwara īdarit.

Abwokatš A. Webers (Waraidofchu Sanderis)

awises Bals īdewejs un atbilbigais redattors.

Migā, Gekschpilsehtas kalku eelā Nr. 9.

No zensures atwehlehts. Mihgā, 10. Dezember 1878.

Weenas bruhketas kamanas ar wisu aifshstich-
lā englischu schiras, emanakti un ahdu groh-
schus ir pahrbohdamit upes-eelā Nr. 20, fakā namā.
P. Grünfeldt,
Jelgawā.

Labs meldera selis,

kas sudmalas proht labā fahrtibā īfureht, teel
preekšč kabhahm wehja sudmalahm melhehts. Lohne
tikš laba dohta. Zapetezahs pee S. Munnana
Jelgawā, leelajā eelā Nr. 21.

Balki,

derigi preekšč wifadahm buhweschanahtm, kā ari
dehtōs sahgefchanaht, ir pahrbohdamit, zit katram
wahfahfšgs. — Nollhgfchana Dohbelē pee
C. Friedel f.

Latweeschu Awises

uf 1879. g. war wist tee, kam pa rohltai, ari
pee manim apstellet un farent leelajā eelā Nr. 57,
teeščam pretim rakstfanga Wolbemara bohdei.

C. Myrthenberg.

Skoblas-behrms

nem ruhne un kostē wales-eelā Nr. 2, Klein t.
namā, pretim kapellera bahdusim, ehbergt,

A. Stromberg.

Pensioneri

atrohd laipnu īfneufschanu Jelgawā, leelajā eelā
Nr. 71, apafschahschā, par labo rohku.

Peē J. W. Steffenhagen un dehta, Jel-
gawā, un pat tila gatawa un wissas grahmata-
bohhdēs dabujama:

Pilniga

Wezza Kurfemmes

Dseefsmu un Luhgfchamu grahmata,

ar rupjeem, klaidri drukateem bohstabeem.

Stiprā ahdas wahkā eefecta ar klambareem.

Bilšču-grahmatas preekšč behrneem.

kas der par

seemasfwehtku-dahwanahm.

Bilšču WBZ, par preeku moseem behr-
nineem. Dhtra druka. Maksā 25 kap.

Behrnu mihtaka grahmata. I. 15 kap.

— — — II. Maksā 15 kap.

Bohstaba mahziba, pirma, ar 24 putnu
bildehm. Maksā 15 kap.

— — dhtra, ar 24 lohpu un swehru bil-
dehm. Maksā 25 kap.

Mihklas grahmata ar 32 bildehm.
Maksā 30 kap.

Mahte. Masi pefschini ar 12 bildehm.
Maksā 30 kap.

Wissas grahmata bohhdēs dabunamas.

Zauki stabsti

pahf

dabu un swefchahm semehm.

No

S. Friedemann.

De klacht trihs ar pehrwehm īpufschotās bilde.
Maksā eefecta 40 kap.

Drukahs pee J. W. Steffenhagen un dehta.

tihkama un dahrga manta? — Bet ihsti winsch dohmaja ne-wis pee fewis, bet pee winas to atradis par derigu un labu. — Pats winsch opmeerinajahs ar tahm dohmahm, ka schahda leekuliba no wina ne-esoht nekahda noseedsiba. bet tas ta wai-jadsigs un pareisi; jo sawu pateesu gudribas-tizibu israhdidams tas jau waretu sawu par wisu ko wairak mihloto Barbinu trauzegt is winas firds-meera un padariht tai behdas. —

Bet tatschu Barbinas smalki-juhtoscha dwehsele gan no-manija, ka ar Frizi gan nau wis ihsten ta, ka waijaga buht un ka paredsedama ta dohmajahs eeskatohts nahkoschds dsilumds un tumshajds besdibends. — Te atkal ta pahrdohmaja, ka winsch tatschu scho isglahbis ar sawahm stingrajahm rohkahm, ta schi to griboht isglahbt ar sawu sipro tizibu, jo: „Es esmu ta Kunga kaspone un Wina spehks ir wacens manā ne-spehzibā!“ —

[[M preekschu beigums.]]

Mihlais Dhschtera Papin.

Dauds no Jums esam dsirdejuschi, ka esoht tumšibas un netiklibas cenaidneeki. Mehš tapehz ari ar leelu ilgoshanohs gaidijahm, waj us muhsu pusi reis ne-atzeloheet, bet neka. Warbuht gar tahm malenehm staigadami dohmajeet, ka mehš, ap muhsu tehwijās leelako pilsehtu dsihwodami, jau buhtu pilnā kreetnibā un slawejamā labumā? — — — Ja, ja, mihlais Papin, dohmaht war daschadi, — bet — n.ums at-bildas weeta jazeesch nosarkuscheem klfusu. — Wehl noteek pulks nekreetnibas, wehl blehschi, krahpnceeki, plihneeki pee mums leela mehrā. — Nu jau gads drihs eet us beigahm un negribedams sawu firds-nastinu jaunā gadā eeneht, leeku to Jums tē preekschā.

Esam dsirdejuschi, un ari awises reis lassjuschi, ka ziti muhsu aplaiminu pagasti ir lepni us skohlahm, ka wini tahs pahrbuhwē, tanis jaukas ehrgesles, grahmatu-krahtuwes u. t. j. pr. eegahda. Mehš turpretim, mihlais Papin, no tahdahm eeriktehm maj ween ko gribam dsirdeht. Ehrgesles preeksch skohlās mums jau fen waijadsēja eegahdaht, un ari pat muhsu zeen. dsimtskungs, kursch ar tehwa mihlestibu par muhsu skohlū gahda, labu datu us schi noluhka dahwinaja, bet muhsu pag-weetneeki, kaut gan it labi mehš tahs waretu eegahdaht, lohti atraujahs no tahdahm isdohschanahm. — Tagad dsird, ka zeen. dsimtskungs buhschoht sawu summu tamdeht ween nemt atpakal, ka esoht muhsu pagasta-wihri schahs leetas dehl weenumehr stribdedamees lohti nokawejusch. — Turpretim preeksch muhsu krogus papeem mums naudas deewsgan, tur pee „schnaba un bairischa“ usfazam: „Sehni, waj naudas nau!“ — Wehl ko, mihlais Papin, Jums pastahstischi. Tagad, kad pagasta teef-neschus wehlejahm, tad fataisijamees pahris no stahtigakajeem pagasta sentischeem un zitus wehl us muhsu pusi dabujusch, gahsahm wihru, kas gaismu un taisnibu mihlo, noht un zeh-lahm wina weeta tahdu, kas ir wairak reisas israhdijees par firdigale skohlās labklahschanahs pretineeku. Schis un wehl daudj zita man buhtu Jums ko pasinoht, bet schoreis lai peeteek. —

Weidscht scho pasinojis Juhš it mihli luhdsu, muhs us preekschu par pabehrneem wairs ne-usluhkoht, bet par ihsteem mihlulischeem eeskatiht un sawu Bapus firdi eeksch tam pa-rahdiht, ka muhs us preekschu beeschaki apmeljeet. — —

zeru, ka tad ar Deewa palihgu muhsu waldineeki-daudj mas labotohs.

Juhšu

Eschiku-Klija.

Zeenigs redakteera kungs!

Juhšu awischi 38. num. „Wihns Augschsemuhts no Augstoas Koarsemes goala“ par basnizas un draudses buhschjanu rakstus ir eeljis, par kureem es ka draudses mahzitajs newaru klfusu zeest. Tahs pasneegtas sinas ar pateesibu it ne-mas ne-fa-eet, un es pawisam nesaprohtu, kapehz rakstitajs, kas man sinams — jo pats peesinojahs tahdu aplamibu ir darijis.

1) Waijadsēja dohmaht, ka mani draudses-behri ta runā, ka winsch ir rakstijis, bet tas nemas nau teefa. Jo wisi, zil to ir, schurp atnahza no zitahm leijas draudschm, no Gejawas, Lambertmuischas, Mismuischas, Jaunpils, Blihdenes, Garoses, Wezmuischas, Nihzes, Mundales, Walles, Birschumuischas, Neretas, Sunakstes, Sehripils un t. pr., ziti ari no Widsemes. Sahza tē sanahkt no 1850. gada. Saprohtams, ka tee ari sawu eerastu walodu panehma lihds — un runā itin skaidri, — bes teen, kas no Sasas, waj Dignajas atnahza, bet to ir mas. Tapehz rakstitajam nebij brihw, draudsei to walodu mutē list, ko ta nerunā.

2) Borneš basniza ir 34¹/₂ w. no Grijwas m.; waj tas ir kahds grehks, ka ta no balkeem taisita, ar salmeem apjunta un gluschi weza palikusi? Ka jumts brihscham paleek zaurš? Rakstitajs wareja sinahkt, ka kirspehles kungi to jau sawā pahrunā un nodohmā nehmušchi, wisu sagatawoht, ka waretu, kad tas laiks buhs nahzis, jaunu muhra basnizu ustaisiht. Ka greesti eeluhsuschi, nau teefa.

3) Nau teefa, ka mahzitajs katreis kanzeli apskata, waj isturehs; — apskata gan, bet waj pihschli noslaukti.

4) Pawisam nau teefa, ka pee deewakalposchanas puhzes us altara noschdahs. Weenreis agrajā rihā preeksch deewakalposchanas weena puhze gan bij noschdufees — kad winu dsenaja pa basnizu.

5) Tas gan wisur war notikt, kur lohgi ir, ka ruhtes isfitahs, un lauzineekeem daschureis jagaida, lihds ka glahsneeku dabuhn, kas atkal eeelk, — un tā ari tē bij; bet kad pa gehwela lohgu, kur swani eekahrti, kahdureis wehisch un sneegs tapa eedshits, tad jau preeksch pahra gadeem preekschleekama lahde tapa taisita. Kapehz rakstitajs to nepeemin?

6) Nemaj nau teefa, ka N. Br. leelskungs zauninūs mekledams ir jaktejis pa widu; basnizas ahra tas gan ir notizis. Bet waj tad puhzehm un zauneem bija kaut basniza eeperinatees?

7) Ka daschureis ari dseedatajam sawas behdas, to labpraht tizu; bet nau teefa, ka tam semes nemas nau; tam ir diwi dahri. Ganibas ihpafchas gan nau; bet leelskungs no labas firds bij atwehlejis ganiht, waj ar muischas lohpeem kohpā, waj us ahbolina papuwās. Bet ko buhs teikt un dariht, kad rakstitaja gohwi agrajā rihā ausu-lauka widu atrada pee eesprausta meeta peefeetu?

8) Nau teefa, ka dseedatajam malku waijaga pirkt; to winsch igadus no pascha mahzitaja dabuja — jo kirspehle to dedsinajamu teesu ar naudu atlihdsina — bes malkas; — un ka meschafargs man stahstija, no tahs pehrn atwehletas malkas wifs wehl nau iswests no mescha.

9) Par awischni rakstidams isleekahs, ka itgadus turejis pats fewim israkstidamees. Utkal nau teefa! Bet es preekfch fkhlas us dseedataja adrefi Latweefchu awises itgadus israkstiju — un tahda wihsé wiasch ir turejis. Schogad man aismir-fahs un wiasch palika bes.

10) Ko wiasch wehl par muifchaskungu raksta „nu joa forgoatihš“ pawifam no launa prahta eedohts. Schis wihsé wifur, kur tik usrauga darifchanas tam tika uswehletas, uftizigs un riktigs ir atrasts, ir gohdawihš un nemas neklibo; un ja wiasch huhti nefā, tad pats esmu redsejis, ka tas rakstitajs, kas wiau aprakstija, ari huhti nefaja.

Beidsoht tik praifschu — waj dseedatajam, kas tahdus melus raksta, sawus behrnus us mahzifchānu war atdoht?

Luhdsu juhs fcho isfkaidroschānu nahkamā awischni num-murā eelikt.

Carl Claus,

Sihketes un Borneš mahzitajs.

Skaišta pukite.

Es fewim jauku dahrsinā
Sen gadus taifsi,
Un tani jauku pukiti
Preekfch fewim dehtiju.
Kad pawafaris atnahza,
Tad steidsohs dahrsinā
Apluhkoht famu pukiti,
Kas kohfchi satoja.

Zif preekā pilns es zereju,
Kā ar to pufchkofohs,
Kad reis ta buhs isplaulufi
Un fkaifsti seedeht fahks.
Ak, tamu behdu nestundu,
Ko es peedfshwoju!
Kad puki falna nokohda,
Pirms wehl neseedeja.
Es fskumigs gahju dahrsinā
Un fcho apluhkoju,
Tad dohmigs nahzu atpakat
Un gaufchi raudaju. —
„Ak, mahzitees fcho lihdsibu
Juhs, jaunās meitinas,
Pee pukitehm, kas dahrsinā,
Kā tahs drihs nobahle.
Un fargajtees no nakts-falnāhm,
Kas fshahde seedineem,
Ka wareet dereht pufchknām
Pee mihta fruhstināhm.“ — Nihfereets.

Atbilda.

J. N. — N. Bilnigahs jaunahs dseefnu grahmatas Juhs gan tik us Janwar mehnesi warejeet dabuht. Latw. aw. apgabdatajs.

Latw. awischni apgabdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sludinafchana.

Lohpu kehpejs

preekfch fints lohpeem, ar saweem ziltweeem un labahm atestatehm, war weetu dabuht Wiiditres muifschā, pee Kandawas, no Jargeem 1879. Turpat ari

neprezejees dahrsneeks

teef meklehts.

Sludinafchana.

21. Dezember f. g., pulstet 12. pusdeenā, pirts Kaluzeema pagasta-waldifchana

700 mehrus rudfu

100 mehrus meefchu

uf torga un usajina tadeht wihs us to torgi, kas grib to labibu par lehtato zemu pahrhoht.

Kaluzeema pag.-wald., 2. Dezember 1878. (Nr. 328.) Pag.-wez.: A. Legsda. (S. B.) Pag.-fkihw.: M. Saane.

Daru sinanu, ka es no Skurteannifchās aif-gahjis un tagad Jelgawā, fkihwera-eelā Nr. 1, (Behra gastufim pretim) dshwoju.

Munas stundas: katru deenu no 7 1/2 lihdi 9 1/2 preekfchpusdeenā un no 4 lihdi 5 pehzpusdeenā.

Jelgawā, 12. Dezember 1878.

Dakteris: C. Jensen.

Sabrstawas- un wehrtawas-fabrikis no G. Scheersmidt'a

Jelgawā. Tadeht ka ta darba-weeta teef atstahta, usajina zaur fcho wihs tohs, kas tam fabrikim willy buhtu nodewufchi, to lihdi 1. Janwar 1879. g. atpakal nemt.

J. Usar'a k. Rihgā

teef no saweem draungeem laipni luhgts, sawu tu-walu adrefi zaur Latweefchu Awischni fkaidri uidoht. **Wairak draugi.**

Wihās fortes

bihdeletu miltu

ir dabunamas Sniku jumalās pee Jelgawās, pee Veel-upes plohfta-tilta. Melderis: G. Conrad's.

Dohbelē atwehrs

januu elementar-fkohlu

preekfch puifeneem un meitenehm,

ar 9. Janwar 1879. g. fahkoht.

Diwi fchini amatā (kreewijā) jau dashus gadus hijufchās fshlotajas to wadihs un tani mahzihs freewifst, wahzifst, ja wahzifigs ari frantschu waloda, muftā un meitenes rohtas-darbā. Ja grib, tad ari behrnus usnem ruhme, maife un ufraudfiba. Japeeteizahs Dohbelē, Hirschfeldt'a namā Nr. 4. Leepajas-eelā, pee fshohlas preekfchneezes

Julie Hirschfeldt.

Grohbinas flimneeku-namā darba-kantoris.

Apstelleschānas uf finalku wefchu, wahrdū eefchufschānu, wifadeem fshufschānas un adifchānas dar-beem teef preti nemtas no atraitnes Sato lowfch. Turpat stahw preekfch pahrhohtschānas gatawi wihs-reofchu trefli, ii pusaudella un fatuma, jatas, preekfch-anti, willas schalles un mizes, sekas un befi.

Turpat teef ari wifadi ffinrahdejumt preekfch pahrhohtschānas preti nemti, atrehkinoht 5 proz., kwas flimneeku-namam par labu nahf.

Brihnum jaunās

emaljes gihmja-bildes

(fotografijas), kas ihpafchi seemas-fwehtku dahw-nahm der, pagatawo

fotografis Tenglers, Jelgawā, pastes-eelā Nr. 20.

Labas flaweeres (flihgels)

ir pahrhohtdamas Jelgawā, Katrhnes-eelā Nr. 3.

Janni landis,

kas gribetu taleja-amatu mahzitees, war mahziba, eestahtees pee falejmeistera A. Schneidera, Jelgawā, leelajā eelā, Wātmana namā Nr. 29.

Skohlas behrni

furi Jelgawās fshohlas apmekle, teef ruhme un kofte peenenti; turpat ari teef peenentas jaunās meite-nes, kas fshohbereschānu grib mahzitees. Jamel-dahs fkihwera-eelā Nr. 14, ehrbergi, augfchā, pee dahnu-fshohberenes **Mr. Kolberg.**

Behrni war labu kohrteli dabuht Jelgawā, leelajā eelā Nr. 11, 2 trepes augfchā, ehrbergi pee **Aleksei Inds.**

Meitenes,

kas Jelgawās fshohlas apmekle, war kohrteli dabuht leelajā eelā Nr. 40, ehrbergi, 1 trepi uf augfchā, par kreifo rohtu.

Janni fehni, kā ari meitenes, kas Jelgawās fshohlas apmekle, jeb eet fchuh mahzitees, atrohu wislehtato un labato kohrteli un kofte leelajā eelā Nr. 36, Maifela namā, pretim Gūnthera k. (genaf jalā Stolžera) bohdei, pee atraitnes **Reht.**

Programs

par

trešo Baltijas lauksaimniecības zentral-istahdi

un

internacionalu waislas-lopū un mašinu-konkurenci

Rīgā, 1879. gadā.

Deh tam, kad Keisariska Widsemes ekonomista un wispahrderiga sabedriba Lehrpatā bij us trešo Baltijas lauksaimniecības zentral-istahdi Rīgā 1879 gadā. usmudinajuse un augsta waldischana preekšč tam atkauschann dewuse, tad fastahdijahs istahdes-komiteja, kas tagad zaur šcho rakstu usajina, wifus semkopības un meschkopības, un pee tam peederofschu raschojumu un istrachdajumu sagatawotajus, apgahdneekus un komissionarus, pee minetas istahdes Rīgā, kur tiks lihds ar to noturehta internacionala waislas-lopū un mašinu-konkurence, peedalitees un kas notiks no 15. lihds 24. junijam 1879. gadā.

I. Istahdes plaschiba.

Istahdijumi ir šhee:

A. Lauksaimniecības waislas-lopū un barokli:

širgi, ragulopi, aitas, zuhkas, mahjuputni un suni.

B. Lopufschanas produkti:

- Ragulopu produkti: sweests, feers, sahlita un schahweta gata, tauki, kausējams-sweests ar un bes peelikuma no zuhku un uceru-taukeem. Dehl istrachdichanas, kahdas sweesta un feeru-weikalas istahdichana, pilnā darbā, buhtu wifai wehlejama.
- Awju kopfchanas produkti: wilnas-promes, wifas aitas wilna wecnā gabalā, mahjās un fabrikā masgata wilna un abdas ar wifu wilnu.

- c. Zuhku-kopfschanas produkti: schlinke, spēka gabali, desas un zuhku-fari.
- d. Mahjuputnu produkti: kīfīnu-spalwas, duhnas (paspalwas), olas, schahwetas sofs.
- Buhtu wehlejams redseht kahdu isschabitu skunstes-perinaschanas cerikti.
- e. Bischukopfschanas produkti: medus, slaidrots (tezinahs), isswaidihts, no daschadeem gada-laikeem un angeem, waski schuhnās un issrahbahts, balinahts un nebalinahts.
- f. Siwju-kopfschanas produkti: kahrpas (siwis cyprinus carpio) wisadā wezumā. Siwju-perinaschanas aparati.

C. Semes- un plawu-kopfschanas produkti:

Labiba kuhlischōs un iskulda, no weeglas-, finagas- un purwju-semes, tapat lopubaribas augi, ahbolina-, sahlu- un zitas-sehklas, kartupeli preekšč ehfschanas, brandwihna-dedsinaschanas un lopubaribas, tik kartupelos kà wisā augā, linu- un kanepu-sehklas, lini un kanepji daschadā issrahdaschanas kahrtā un kas ir pehz daschadahm metodehm mehrzeti un issrah-dati; apini wihtnēs un galwinās.

D. Dahršu-kopfschanas produkti:

darša-augli, saknes, apteeka-augi, lapu- un seedoschi-augi, nogreestas pukēs, sehklas u. t. p.

E. Meschu-kopfschanas produkti:

Lapu- un egļu-koku sehklas, lapu- un egļu-koku stahdi; fuhnas, fuhnu-peepez, papardes un fehnes; koku-issrahdischana peenahzigā ussimefchanā, koku-isleetofschana zaur koku-issrah-daschanas weikaleem; ragawu-fleezes, ratu-lihsktes, lofi, muzu-galdi, flihyperī, kugubuhw-koti, plankas un dehli, koku-mišas, swēki, kahrklu-wizinas preekšč kurwju pihschanas; leepuluhki sawā daschadā isleetofchanā; semes malka, kalteta un tik ka rakta, semesmalka ar rokahm un ar maschinu issrahdata, koku- un semesmalkas-ogles; koku faufas destila-zijas produkti, kà: darwa, terpentinsch, pikis, kokuskahbe, koku-etikis, kreosots, parafins, smehru-elje u. t. p.; potascha, kwehpi, schindeli, samalts koks preekšč papihra taihschanas u. t. p.

F. Laukfaimneezibas-technigi issrahdatajumi:

- a. Maltuwu-fagatawojumi: milti, gruhdini, putraini, aishari, klijas u. t. p.
- b. Stehrkeku-fagatawojumi: kweefschu- un kartupelu-stehrkeles u. t. p.
- c. Elju speestawu-fagatawojumi: linsehllu-, kanepu-, riech-eljes un wīnu rauschi u. t. p.
- d. Alus bruhweru-fagatawojumi: eefals un alus, vorters, kwasa u. t. p.
- e. Wihndedschu-fagatawojumi: spirts, likeeri, rangs u. t. p.
- f. Rakku- un keegeku-zepflu un zimentu fabriku-fagatawojumi: keegeki, uhdens-trubas, fles, afu- un ziti-akmeni, daktini lihds ar to materialu, is ka tee taihiti, gipfīs, radšes un samalts, glihsda, kalka-akmeni, romana- un portlanta-zimenti u. t. p.
- g. Ziti laukfaimneezibas-technigi fabrikati: auglu-wihni, cewahrijumi (sastes) eetiku sortes u. t. p.

G. Wiſadi ſkuiſtes-mehſli lihds ar wiinu analiſehm un materialu, iſ ka tee taiſiti:

Kaulumilti, augſt-, wideji- un ſem-grahdigi ſuperfoſfati ar un beſ ſlahpeſſka ſaturas, Peru-guano, neiſſſtrahdahts un kuhſtoſchs, ſiwju-guano, iſchili-fahls, fehra-ſſahbs amonijats, kali-fahls, kaltetas aſinis, pudreti u. t. p.

H. Daſchi ziti ſemkopiſibā leetojami iſſtrahdajumi kà no ahdugehrmaneem, fedleneekeem, wirwjuwihjejeem, wehwereem. Dſeliſſſtradatuwahm un iſ buhw-technikas:

Gehretas- un negehretas-ahdas, maſchinu ſiſtnas, wilainas-, linu- un kanepju-dſijas un wiinu andumi, wirwes un ſtriki, maſchinu eljes, wahgu ſmehri, ahdu ſmehri, lihme, perniza, dſirnu-akmeni, iſſtrahdajumi iſ zimenta, juntu pape, juntu laſa, naglas, drahtes-feeti, atſlehgas, pakawu naglas, pakawi un nagutaupi, kehdes, ſwani u. t. p.

I. Wiſpahrigi lauzeneeku mahjas darbi:

- a. Semneeku wehweru andumi wilainas un nahtnas drehbes, lihds ar uſdoſchannu par ahtr-atſpoles (ſchautikla) lectoſchannu.
- b. Lauzeneeku wilnas fahrſtuwu- un wehrptuwu-iſſtrahdajumi, lihds ar uſdoſchannu ar kahdu ſpehku tee ſtrahda, ar zik un kahdeem riheem un zik gadalaikā teek iſſtrahdats.
- c. Roku-darbi: muzeneeku-, dreimanu-, diſchleru-, ratneeku- un krehſlu taiſtaju-ſagatawojumi, biſſchu greeſeju- un kurwju pineju prezes u. t. p.
- d. Ziti lauzeneeku mahjas darbi, kà: kaleju- un fleſeru-darbi, podneeku- un wirwju-wihjeju-darbi, grahmatu fehjeju-darbi, ſalmu pineju-darbi u. t. p.
- e. Clauſon-Kaas'a roku darbu ſkolu-ſagatawojumi, waijabſigee daikti un materials iſ ka teek ſtrahdahts, lihds ar uſdoſchannu zik ilgā laikā war eemahzitees un zik wezi ir ſtrahdataji.

K. Semes- un meſcha-kopſchannas maſchinas, daikti un apparati. wiſadi, eelſch- un ahr-ſemju fabrikati, piluigi gatawi jeb ari mudulōs:

- a. Maſchinas un daikti preekſch ſemes-iſſtrahdaſchannas un augu apkopſchannas, kà: arlli, gruberi, ezeſchas, ruki, pinkutu-ſaberſeji, ſemes-lihdſinataji, mehſlu-iſkaiſtaji, fehſchannas-maſchinas, dril-maſchinas, kartupelu ſtabdiſchannas-maſchinas, wagotaju- un raweſchannas-maſchinas, daikti preekſch ſemes iſſtrahdaſchannas ar garainu-ſpehku u. t. p.
- b. Plauſchannas-maſchinas, kà: ſahles- un labibas-plauſchannas maſchinas, ſeena ahrdekki, grahbeſki ar ſirgu-ſpehku, eeriktes preekſch kaudſu meſchannas, kartupelu razeji un rahzenu-iſzehlaji u. t. p.
- c. Kulſchannas-maſchinas, labibas wehtifchannas- un granduiſſchkirſchannas-maſchinas preekſch dſiſchannas ar roku-, jepel-, uhdens- un garainu-ſpehku.
- d. Popu baribasfataiſifchannas-maſchinas: kahpoſtu-ehweles, ſaknu ſagreefchannas-, eſſeku-, grandu ſkrotelchannas- un grandu ſpeefchannas-maſchinas, eljes-rauſchu lauſeji u. z.
- e. Weſumu weſchannas eetaiſas: wahgi un ores, rati ar aiſſuhgu, ſirgu taupifchannas-eetaiſt, drahts wirwju-zeli u. z.
- f. Uſaugſchu zelſchannas eeriktes un uhdens pumpji: ſwahrteſki, triſuki, elewatori. Wiſadi pumpji. Uguni dſehſchannas ſprizes un daikti u. t. p.

- g. Mašinas un daikti preekšč šķeedru=augu un wilnas=išstrahdaščanas, kã: linu= un kanepju-mihstilles un kullstilles, dširkles, wilnas sukafšanas eeriktes, wilnas= kahrstuwās u. z.
- h. Mašinas un aparati preekšč semkopigas ruhpneezibas, t. i. preekšč branķušķeem, alusbruhsķeem, šķehķelu taiščšanas, wišadãhm maltuwehm, semesmalkas sagatawofšanas, ķeķeku taiščšanas un podneķu prezu sagatawofšanas u. t. p.
- i. Mašinas, aparati un daikti preekšč mahju= un muišču=faimneezibas, preekšč mahju= un maš-ruhpneezibas: šķwesta ķehnes, ķeeru šķpeestawās un wiķ modereefšanas riķi, dreķbu mašgafšanas= un fauřinaščanas=mašinas, šķwari, sehtas= un torna-pulkřteni, šķuhščanas= un adiššanas=mašinas, šķteles, auřšanas= un piščšanas= daikti, riķi un šķķlãtas mašinas preekšč koku=, atmeņu= un metalu=apštrahdaščanas u. z.
- k. Šķpeķu mašinas: ķepeles, uřweetas šķahwofšanas garainu mašinas un lokomobiles, weķju= un uķdens=rati (turbinas), ķarřta gairas= un gãřses=motori.
- l. Wiřadas mašinas un daikti preekšč dahrsu= un plawu=ķopščanas, dreņaščas, mešču=ķopibas, bišču=ķopščanas, šķweijas, ĵãķts un šķporta.

L. Literatūra, mahzibas-leetas un pamahzidami kraķjumi preekšč semes=, mešču= un dahrsu-ķopščanas:

Grahmatas un broščiras par semes=, mešču=, plawu= un dahrsu-ķopščanu no eefščsemju un ahrsemju=sarãřtitãķeem; ķãřtes, tabeles, buķw-plãķni, šķimejumi un muduki no buķwehm un eerikķeem; lopu ahrřesšanas sinãščana; geologiski, klimatalogiski un statistigi materiali; řãřãķbits paķřķlãts, par eefščsemē drukã iřnãķķuřķeem rakřteem, peķķ laikmetu ķãřtas un suatnibu šķķirãhm; agronomijas laboratorija, daščãķi kraķjumi, iķpašči no deriķeem un řķãķdiķeem űũaineem peķķ winu daščãķãhm attihřtibas=buščãķãhm, weķneeka=instrumentes, uķdeni audřinãti augi, diķdřinaščanas=aparati u. t. p.

II. Iřřtahdes noteiķšanas.

1) Iřřtahdiķjumi, kã lopi un produkti, teek beř malkas und peķķ wãĩķãřibas, iķpaščãš preekšč tam buķwetãš un apķumtãš ruķmēs nolikti, turpreti mašinas, fãĩmneezibas=daikti un aparati preekšč semkopigas ruhpneezibas malka par iķķãķru ķwãķrat=peķķdu apķunãtã ruķmē 4 ķap. un 2 ķap. neapķunãtã ruķmē.

2) Deķķ wãĩķãřķģu ruķmes=weetu apģãķdaščanas wãĩķãģa iřřtahãanas leetas ĵiķ ween pařķpeķķ ĵãũ laikã peeteiķķ, bet ne weķlãķi kã liķķdř 15. aprĩķã 1879. ĵããã peķķ peeliķta preekščrakřta I. un II., pee iřřtahdes=ķomiteķas Riģã.

Weķlãķi kã 15. aprĩķi 1879. ĵ. peeteiķãš leetas teek peenemtas tiķ ĵiķ ruķme to atweķle un ari newar uř winu uřneemščanu ķãtalogã un to eewehrořķãnu pee ĵoda=ãģu iřķãliščanas, zereķķ.

3) Iřřtahããmi lopi teek wiřu agrãķãis peezas deenas preekšč iřřtahdes atķķlãščanas t. i. 10. ĵunijã 1879. ĵ. iřřtahdes loķalã řãnemti, bet wiřu weķlãķãis diwi deenas preekšč iřřtahdes=atķķlãščanas, tas ir 13. ĵunijã teem wãĩķãģa buķķ nodoteem. Produkti, mašinas, aparati un ĵitas leetas

teef wiſu agrafais trihs nedelas preeſch iſtahdes atklahſchanas, t. i. 25. maijã ſanemti un wiſu weh-
lafais aſtonas deenas preeſch iſtahdes atklahſchanas teem waijaga iſtahdes ruhme buht nodoteem.
Wiſi tahdi iſtahdijumi, kaſ weegli bojã eet, tiks liſi 14. junijam pulkſten 12. puſdeenã ſanemti.

Iſtahdami lopi nedrihkt buht ar nekahdahm lipigahm fehrgham ſaſlimuſchi; tapehã ari tee
tiks tikai tad preti nemti, kad tiks no winu dſimtenes polizijas uſrahdita apleezinaſchana, ka iſtahdams
lops ir wefels un ka tai apgabalã no 1. maja ſahot, ne kahda lipiga fehrga (ka: plauſchu, mutes,
un nagu-fehrga, pakas, leeskaite, eenahſchi, iſſitumi un t. pr.) newa ploſſjuſchees un kad tẽ
tas buhs wefelibas buhſchanaã iſraudſihts; katrts flims un newefels iſrahdidamees lops tiks atraidihts.
Zitas waijadſigas eewehroſchanas deht ſargaſchanas no lipigahm flimibahm teef atſtahtas wehlahahm
noteiſſchanaahm.

4) Uſ iſtahdi atweſtu leetu ſanemſchana un preeſch tahm weetas eerahdiſchana, noteef
zaur apleezinaſchanas-ſihmes iſdoſchana (ſtati III. peelikum) no nodalas direktoru kungeem, kuru wahrdi
iſtahdes-ruhme pee ee-eeſchanas-wahrteem buhs iſlikti.

5) Iſtahdes-komiteja patura to teeſbu, tahs preeſch iſtahdes par nederigahm iſrahdida-
mahs leetas, tikpat pee peeteiſſchanas, ka pee nodoschanas, atraidiht.

6) Iſtahdamu leetu atweſchana uſ iſtahdi un winu aiſweſchana noteef uſ iſtahditaja reh-
kina. Waijadſigee ſoli deht muiſas paweeſlinaſchana un deht leetu weſchanas un brauſſchanas-maſſas
pamaſinaſchana uſ dſeſzeleem un twaiku-kugeem ir dariti un tiks par to ſawã laikã paſinots.

7) Kad iſtahdamu leetu iſliſſchana kahdas ihpaſchas iſdoſchanas dara, tad tas noteef uſ
iſtahditaju rehkina.

8) Wiſeem iſtahditajeem un winu laudihm, kamehr tee iſtahdes-ruhmes uſturahs, iſtahdes-
komitejai jeb winas amatu-wihreem ir beſ pretirunaſchanas japaklauſa.

9) Iſtahdes walde neuſnemahs nekahdu atbildſchana par nelaimi kaſ waretu notikt uſ
iſtahdi pee iſtahditeem lopeem un leetahm. Turpreti apdroſchinaſchanas, kad wehlejahs, teef uſ iſtah-
ditaja rehkina no komitejas zaur ſem komitejas ſtahwoſchu iſtahdes agenturu pret lehtu atlihdſinaſchana
pagahdata, ka ari wiſas ſchai leetã no iſtahditajeem uſdotas apgahdaſchanas tiks no ſchahs agenturas
pehã eeſpehjas iſdaritas.

10) Par lopu apkopſchana iſtahditajeem paſcheem ir jagahda un lopu-koſeji dabu brihwu
ee-eeſchana.

Peerſihmeſchana. Tahs lopu ſlakas, kuru eeſchana pahrbandama, ir no tahdeem lauſcheem
pawadamas kaſ katrã brihdi ir gatawi winas preeſchã weſt.

11) Uſ iſtahditaju wehleſchana tiks no iſtahdes-komitejas lopu-bariba un ſalmi apgahdati.
Materialu preeſch maſchinu un aparatu prowefchanas ir iſtahditajeem paſcheem japagahda; turklaht
leetu apſpreedeju-komiſſijas, pee laiku iſteiktãs wehleſchanaã, raudſihts pehã eeſpehjas buht palihdſigas.

12) Katra iſtahdama leeta dabu pirms peelaiſchanas uſ iſtahdi numuru, kaſ ſakritihs ar
numuru katalogã un kad ta ir pahrdodama, weenu tahpeliti ar zenas uſraſtu, kuri abi wiſã iſtahdes-
laikã ir tã iſleekami, ka katris tos war redſeht.

13) Wiſeem iſtahdijumeem, wiſã iſtahdes-laikã, ir tai no komitejas eerahditã weetã japa-
leef un beſ nodalas-direktora atklaſchanas tos nedrihkt no tahs weetas nonemt.

14) Ne weenu iſtahditu leetu pirms iſtahde ir flehgta beſ komitejas atklaſchanas zaur
raſtu, nedrihkt atnemt. Wet kad iſtahdijumi treju deenu laikã pehã iſtahdes-flehgſchanas neteef at-
nemti, tad teef peenemts, ka tee komitejai, lai ar teem dara to ta grih, ir atſtahti.

15) Kurināschanu un swezi ištahdes-ruhmes drihst til pehz ihpafčas atkafšanas no kō-
mītejas bruhst; tāpat arī tvaiku-mafšinas drihst til sem ihpafšahm noteikšhanahm list šrahbah.

Noteikšanas par goda-algu ištahšanū, par kō wehl galigi spreedumi nēwa taifti, tiks
wehlaki un tik drihst zik ween eespehjamš, ištudinati.

Rigā, 4. nowemberi 1878 g.

Ištahdes-komitejas lozekli:

Presidents: General-konsuls **C. Deubner.**

Wize-presidents: **Dr. Fr. Baron Wolff-Lysohn.** Wids. muifšneeku delegats.

Grafs **Keyserling.** Kuršemes muifšneeku delegats.

Statsrats **von Dehn.** Igaunu muifšneeku delegats.

Pilfēhtas-galwa **H. Būngner.** Rigas pilfēhtas aistahwu sapulzes delegats.

Wezakais birgermeistars: **C. Hollander.** Rigas rates delegats.

Pilfēhtas eltermanis **C. Zander.** biršu-komitejas presidents un delegats.

John Armitstead.

A. von Grünewaldt.

Profesors **Hilbig.**

Profesors **Lieventhal.**

Baron **Mantenffel.**

Wezakais **B. C. Schnakenburg.**

Profesors **Jegor von Sivers.**

Ištens-statsrats **von Stein.**

P. von Vegeſack-Zenuhof.

Ratskungs **C. G. Westberg.**

Wirs meſča-kungs **Fritsche.**

Baron **Hahn-Linden.**

Wirs meſča-kungs **Jürgensonn.**

von Löwis-Bergshof.

Profesors **Lovis.**

S. N. Schmidt.

Profesors **Dr. Schoenflies.**

Baltijas domenu-teesas pahrwaldneeks ih-
stens-statsrats **von Stange.**

F. Wagner.

Komitejas sekretēri: Profesors **Dr. Wolff.**

Fr. von Jung-Stilling.

Adrese: An das Executiv-Comité der III. baltischen Landwirthschaftlichen Central-Ausstellung zu Riga.
Telegrafa adrese: Executiv-Comité zu Riga.

I. Peelikums.

Preekšč-raksts pee lopu-peeteikšanas.

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
Lopa apšime- šana un nodalās ušdosšana kurā to grib ziteem preti stahbiht.	Suza.	Kur lops dšimis jeb ir zehlees.	Istahditaja- jeb špediteera-wahrds.	Kad lops ir pahr- bodams, to wansch maksā.	Sinas par peenu- dosšanu, kad peeteikts lops ir flauzama-gowš un t. t.	Ihpafčas pee- šimešanas.

Pamahzišana par šcha preekšč-raksta ispildiššanu:

Lai peeteiktus lopus pareiši katalogā (istahdes-aprakstā) waretu ušnemt un teem peeklabjigu weetu eerahbiht, zaur to tad apšpreedejeem buhtu isdewiga apšpreekšana ir wisnotal wajjadšige, ka pee ikkatra lopa peeteikšanas ari ikkatra preekšč-raksta rubrika tiktū zif ween eespehjams, pilnigi ispildita.

Ad I. rubrika. Tē lihds ar lopa apšimešanas ir flaidri jausdod kurā nodalā istahditajš grib lai to ziteem lopecem preti stahda; waj barojameem-lopecem jeb waišlas-lopecem, kad pee pehdejeem, waj tas ir galas-lops jeb zitadi eewehrojams.

Ihpafchi pee sirgeem: waj tas ir sirgš preekšč semmes-kopsšanas, wesuma-wilzejš, preekšč weeglas braukšanas, jeb jahjams-sirgš, jeb ari preekšč wairakahm waija-dšibahm.

Ihpafchi pee ragu-lopecem: waj ir no galas-flakas jeb peena-deweju-flakas, waj ar waišlas-mehrki preekšč abu noluhku šaweenosšanas.

Ihpafchi pee aitahm: waj preekšč galas jeb wilnas; kad pehdejas, tad waj peeder pee praštahm wilnas-aitahm jeb merino-fugas; pee merino-aitahm ir jafaka waj kemwilnas- jeb tuhkwilnas-aitas un waj waišlosšanas-mehrkiš ir ihpafchi likts uš wilnas-gresnumu un smalkumu, jeb ar noluhku uš pilnigu wilnas-bagatibu pee peenahziga wideja smalkuma, un tad wehl, waj ir fugas-mainiššana pehz nolikta mehrka panahšanas.

Ihpafchi pee zuhkahm: waj no leelas, widejas jeb masas flakas un no kuras fugas.

Ad II. rubrika. Tē ir jausdod waj ir semes-fuga jeb eewesta un ar wahrdu kahda, jeb ir mainiššanas-augliš un ihpafchi kahds.

Ad III. rubrika. Pee taisni no ahrsemehm uš istahdi atwesteem lopecem ir šchi trescha rubrika ispidama un

IV. rubrikā špediteera wahrds eerakstams.

Ad VI. rubrika. Sinas par ihpafchahm israhdijschahm ihpafchibahm ir wifai wehlejams; it fewischki pee sirgeem par winu wilkschanas-spehku jeb fkeeschanas-weillumu; pee flauzamahm gowihm par peena-dofchanu; pee wilnas-aitahm zil tahs wilnas dob un fahdu zenu par wilnu dabuja. Schahs sinas tiks kataloga usnemtās un tā tad publikai un apspredecem deht eewehroschanas pasnecgās, bet tik tad, kad tahs ar leezibas-rakstu no fahdas ustizigas un bespartigas personas (tā: basnizas-preekschneeka, kaiminu muischu ihpafschneeka, mahzitaja un t. t.) ir apstiprinatas. Tas pats ari geld preeksch isweikumu noraksteem is peena = registreem jeb prowes = flaukschanas tabelehm. Pee ahreenas wecnahda uffata dabu pee goda = algas isdalischanas tee lopi preekschrofu, lam minetas atestates ir lihds dotas.

Ad VII. rubrika. Tuwahas peesihmeschanas par lopa-gimeni, wezumu, flaku, krahfu un kad spehjams dsihwa-swara usdofchanu un t. pr., ir loti wehlejama.

II. Beelifums.

Preeksch-raksts pee zitu istahdijumu peeteikschanas.

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
Istahdamas leetas nosaufschana.	Prasitas ruhmes garums un platumus pehdās.	Wehrtiba. Rubl. Kap.	Spebiteera jeb aistahwa wahrs Rigā.	Waj pahrodama jeb ne, kad, zil tad maksā.	Zelschanahs weetas un istahoitaja wahrs.	Ihpafchas peesihmeschanas.

III. Beelifums.

Laukfaimnezibas istahdes-komiteja Rigā zaur scho apierzina, ka ta ir

Leetu.	Wehrtiba. Rubl. Kap.	Numurs.	No	Ihpafchas peesihmeschanas.
fanehmuse.				

Rigā, 1879. g.

Istahdes-komitejas wahrdā:

N. N.